

Møteinnkalling

Utvalg: Nasjonalparkstyret for Reinheimen

Møtested:

Dato: 17.03.2025

Tidspunkt: 11:00 - 15:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Orienteringssak ST 15/2025

- Scenarioanalyser villrein for Brøstdalen /Puttbudalen - NINA rapport 2478 : NINA Brage: Scenarioanalyser: evaluering av effekten av avbøtende tiltak for villreinen i Reinheimen-Breheimen
Oppfølging av rapporten, orientering ved forvaltar
Invitasjon til dialogmøte 22.april 2025 med brukararinteresser i Brøstdalen-Puttbudalen, (vedlagt invitasjon)
- Rapport - "*Strategi for formidling til brukere av fjellområdene på Bjorli*" - rapport utarbeidd av SPOR Natur og Reiseliv
AS: Rapport_kommunikasjonsstrategi_Bjorli_ENDELIG_240225-002.pdf
Orientering ved forvaltar
- Revisjon forvaltningsplan - status v/forvaltar

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 14/2025	Godkjenning av protokoll og innkalling - Val av ein representant til å skrive under protokoll saman med styreleiar		
ST 15/2025	Orienteringar		
ST 16/2025	Referatsaker		
	Innspill - utredning av organisering av verneområdeforvaltere - Nasjonalparkstyret for Reinheimen		2024/13634
	Minimumsteljing 2025		2024/14203
	Reinheimen NP - båndtvangbestemmelsene - 2025 - jaktprøve - Hedmark og Oppland Fuglehundklubb		2025/1560
	Tilbakemelding - Finndalen LVO - snødekt mark - lovleg hogst - utkøyring av tømmer - Finndalsvegen - Sterringen - Selbu - Arild Fallingen		2025/1165
ST 17/2025	Delegerte saker		
DS 6/2025	Delegert sak - dispensasjon - Reinheimen NP - motorbåt - fiske - Leirungsvatnet - Torsvatnet - Rune Tomter		2025/157
DS 7/2025	Delegert sak - dispensasjon - Reinheimen NP - Romsdalen LVO - motorbåt - barmark - snødekt mark - transport av materialer for vedlikehold - Olov Belander - Cathrine Reimers		2024/13417
DS 8/2025	Delegert sak - dispensasjon - Reinheimen NP - Lordalen LVO - snødekt mark - transport til beitebuer - utkjøring av saltstein - Lordalen beitelag		2025/1041
DS 9/2025	Delegert sak - dispensasjon - Reinheimen NP - Ottadalen LVO - motorferdsel - 2025 - 2027 - snødekt mark - Skjåk Røde Kors Hjelpekorps		2024/13682
DS 10/2025	Delegert sak - dispensasjon - Reinheimen NP - Lordalen LVO - snødekt mark - ettersyn og transport av utstyr til utleiebu - Søre Grønvatnet - Lesja Jeger- og Fiskerforening		2024/14006
DS 11/2025	Delegert sak - dispensasjon - Reinheimen NP - snødekt mark - transport av ved - Knutbrenna - Herrahøtjønning - Lesjaskog Heimrast		2025/1891
ST 18/2025	Nasjonalparkstyret for Reinheimen - Årsrapport 2024		2025/3154
ST 19/2025	Nasjonalparkstyret for Reinheimen - midler til tiltak - driftsmidler - 2025		2024/12773
ST 20/2025	Reinheimen NP - dispensasjon - motorferdsel - 2025 - transport av garnkasse - Nysetra - Krokuttjønn - Geir Kornkveen		2025/1044

ST 21/2025	Lordalen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2025 - snødekt mark - oppretting av langrennstrase - Nysætri - Nordmo grendeutvalg	2025/2000
ST 22/2025	Lordalen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2025 - 2029 - jervbås vidareføring og tilsyn - Marius Kornkveen	2025/496
ST 23/2025	Finndalen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2025 - 2030 - snødekt mark - tilsyn av jervbås - fyller på åte - Lauvli - Arild Fallingen - Arild Svare	2025/155
ST 24/2025	Romsdalen LVO - klage - avslag - 2024 - oppføring av telekommunikasjonsmast med tilhørende utstyrshytte - 70/2 - Lyse Tele AS	2024/8244

ST 14/2025 Godkjenning av protokoll og innkalling - Val av ein representant til å skrive under protokoll saman med styreleiar
ST 15/2025 Orienteringar
ST 16/2025 Referatsaker
Innspill - utredning av organisering av verneområdeforvaltere - Nasjonalparkstyret for Reinheimen
Minimumsteljing 2025
Reinheimen NP - båndtvangbestemmelsene - 2025 - jaktprøve - Hedmark og Oppland Fuglehundklubb
Tilbakemelding - Finndalen LVO - snødekt mark - lovleg hogst - utkøyring av tømmer - Finndalsvegen - Sterringen - Selbu - Arild Fallingen
ST 17/2025 Delegerte saker
DS 6/2025 Delegert sak - dispensasjon - Reinheimen NP - motorbåt - fiske - Leirungsvatnet - Torsvatnet - Rune Tomter 2025/157
DS 7/2025 Delegert sak - dispensasjon - Reinheimen NP - Romsdalen LVO - motorbåt - barmark - snødekt mark - transport av materialer for vedlikehold - Olov Belander - Cathrine Reimers 2024/13417
DS 8/2025 Delegert sak - dispensasjon - Reinheimen NP - Lordalen LVO - snødekt mark - transport til beitebuer - utkjøring av saltstein - Lordalen beitelag 2025/1041
DS 9/2025 Delegert sak - dispensasjon - Reinheimen NP - Ottadalen LVO - motorferdsel - 2025 - 2027 - snødekt mark - Skjåk Røde Kors Hjelpekorps 2024/13682
DS 10/2025 Delegert sak - dispensasjon - Reinheimen NP - Lordalen LVO - snødekt mark - ettersyn og transport av utstyr til utleiebu - Søre Grønvatnet - Lesja Jeger- og Fiskerforening 2024/14006
DS 11/2025 Delegert sak - dispensasjon - Reinheimen NP - snødekt mark - transport av ved - Knutbrenna - Herrahøtjønning - Lesjaskog Heimrast 2025/1891

Arkivsaksnummer: 2025/3154-2

Saksbehandlar: Kristine Sørli

Dato: 10.03.2025

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Reinheimen	18/2025	17.03.2025

Nasjonalparkstyret for Reinheimen - Årsrapport 2024

Innstilling frå forvaltar

Nasjonalparkstyret for Reinheimen tek årsrapport for 2024 til orientering, og ber om at årsrapporten for Reinheimen blir publisert på Nasjonalparkstyret sine nettsider, og vidareformidla til rådgjevande utval, administrativt kontaktutval og andre samarbeidsaktørar knytt til Reinheimen.

--- slutt på innstilling ---

Dokument i saka

- Utkast til *Årsrapport 2024, Nasjonalparkstyret for Reinheimen* (vedlegg sendt på e-post)

Saksopplysningar

Sekretariatet har som tidlegare år utarbeidd årsrapport for Reinheimen som oppsummerar nasjonalparkstyret sitt arbeid arbeidet i 2024.

Vurdering

Årsrapporten for 2024 er utforma i same mal som for tidlegare år, og vil vera tilgjengeleg på nasjonalparkstyret sine nettsider, her:

<https://www.nasjonalparkstyre.no/Reinheimen/publikasjoner/arsrapportar>

Rapporten gir ei framstilling av Nasjonalparkstyret sitt arbeid i året som har gått, saksomfang, økonomi, tiltak/prosjekt som er relevant i forvaltninga av verneområdet.

Rapporten omhandlar og litt historikk og den generelle bruken av områda, naturfaglege forhold, og forvaltningsmessige utfordringar i Reinheimen og tilhøyrande landskapsvernområde.

Rapporten skal publisert på nasjonalparkstyret si nettside, og sendast til relevante aktørar/interessentar knytt til forvaltninga i Reinheimen, som t.d kommunane, fylkeskommune, statsforvaltar, medlemmar rådgjevande utval, administrativt fagutval m.fl.

Nasjonalparkstyret blir bede om å gje innspel til rapporten før publisering.

Arkivsaksnummer: 2024/12773-0

Saksbehandlar: Kristine Sørli

Dato: 10.03.2025

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Reinheimen	19/2025	17.03.2025

Nasjonalparkstyret for Reinheimen - midler til tiltak - driftsmidler - 2025

Innstilling frå forvaltar

Nasjonalparkstyret tek tildelte driftsmidler for 2025 til orientering:

- Drift av Nasjonalparkstyret for Reinheimen - kr. 440 000,-
- Grunnstøtte til drift 2025 - kr. 100 000,-

Nasjonalparkstyret for Reinheimen fordeler midler til tiltak for 2025 som i tabellen under:

Pri.	Namn	Kommentar	Beløp (eks.mva)
1	Skjøtsel, Nofence på geit Sterringen i Finndalen Ivo	Vidareføre skjøtsel- og /gjerding for bufe med No Fence på geit, fleirårig avtale	50 000
2	Skjøtsel, Horgheimsetra, Vermedalssetrene, Gravdehaug og Selen i Romsdalen Ivo	Vidareføre skjøtsel- og /gjerding for bufe, No Fence, Slått og rydding, Slått og inngjerding. Fleirårige avtaler	150 000
3	Hovudinnfallsport Billingen	Fullføre og vidareutvikle tilretteleggingstiltak på info.punkt og i området knytt til som natur- og kulturstien. Organisere infrastruktur, som parkering og besøksområder i trå med landskapsplan og kunnskap om bruk og sårbare områder. Vedlikehaldsarbeid på natur- og kulturstig og Stokkebrua. Forprosjekt fotopunkt (tenestekjøp)	500 000
4	Innfallsport Kløvstigen	Fullføre og vidareutvikle informasjonstiltak som naturstiskilt/opplysningsskilt, og gjennomføre nødvendig vedlikehald og sikringstiltak på turstien. Bør samfinansieres med andre aktører i området som kommunen m.fl.	100 000
5	Hovudinnfallsport Trollstigplatået	Avklare opp mot kommune/øvrige aktørar. Etablere eit samarbeid med	110 000

		SVV/ Nasjonal turistveg for å løyse parkeringsutfordringar og vurdere informasjonstiltak for området med normalt høge besøkstal.	
6	Gjennomføring av informasjonstiltak på prioriterte informasjonspunkt i Besøksstrategien, og prioriteringsliste 2025	Trollveggen (ny sti Eiafossen) Slettvikane Dønfoss Fauttjønn på Slådalen Zakariasdammen Tunga/Sjugurdgarden	75 000
7	Informasjonstiltak Finndalen – Odden	Midlar til prosjektering/planlegging. Tenestekjøp mulighetsstudie? Lokale aktørar: Kommune, fjellstyre, Finndalen beite- og bruksrettslag, Finndalsvegen SA, Almenningsstyret, Statskog. Etablere arbeidsgruppe med lokale aktørar for å utarbeide tiltaksplan for Finndalen Ivo. Vurdere eksisterande informasjonspunkt og skilting gjennom dalen, på Klympen og på Brettingsmoen NR.	15 000
	SUM		1 000 000

Sekretariatet får fullmakt til å søkje om supplerande tildeling til avventande tiltak, dersom nødvendige avklaringar er på plass, og gjennomføring blir aktuelt i 2025.

Dersom det står att tiltaksmidlar på slutten av året, kan sekretariatet også i samråd med styreleiar omdisponere midlar til tiltak internt.

--- slutt på innstilling ---

Dokument i saka

- Vedtak 02.12.2024, i styresak 60/2024, midler til tiltak og drift i Reinheimen 2025
- Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2020-2025
- Rammer og opplegg for statsforvalteren og verneområdestyrer - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO-ressurser i verneområder – 2025 (Miljødirektoratet 04.11.2024)
- Forvaltningsplan for Reinheimen (2010)
- Besøksstrategi i Reinheimen (2019)
- Prioriteringsliste 2025 i TILTAKSPLAN – REINHEIMEN, jf. besøksstrategi
- Skjøtelsesplanar for verneområde knytt til Reinheimen nasjonalpark

Saksopplysningar

Sekretariatet søkte miljødirektoratet om midler til tiltak og drift i Reinheimen for 2025, med bakgrunn i styrevedtak 02.12.24 i sak 60/2024.

Miljødirektoratet har behandla søknadene i februar 2025 og tildelte kr. 440 000,- til drift av styret, og kr. 100 000,- i grunnstøtte drift. (jf. Vedlegg)

Midler til ulike tiltak og prosjekt knytt til informasjon, skjøtsel og tilrettelegging er det tildelt med kr. 1 000 000,- i 2025. (jf. Vedlegg)

Heimelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret for Reinheimen har delegert forvaltningsmyndighet for Reinheimen nasjonalpark og tilhørende landskapsvernområde og naturreservat i medhald av naturmangfoldlova § 62 og Nasjonalparkstyret sine vedtekter, sist revidert 01.01.2024.

Nasjonalpark-/verneområdestyret er en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.

Pkt. 6.6 i vedtektene legg opp til at Nasjonalparkstyret prioriterer bruken av tildelte midler:

«6.6 Skjøtsel og besøksforvaltning

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal ut fra en vurdering av om verneformålet i de enkelte verneforskrifter oppnås, vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging.

Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging i nasjonalparker og landskapsvernområder skal inngå i forvaltningsplanen, jf. naturmangfoldloven §§ 35 og 36 siste ledd.

Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltnings- og skjøtselsplaner.

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan legge til rette for at verneområdenes potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven i samsvar med besøksstrategi og forvaltningsplan. Nasjonalpark-/verneområdestyret bør innlede et samarbeid med lokalt reiseliv, øvrig reiseliv og aktuelle besøkssteder i dette arbeidet for å sikre at hensynet til verneområdet ivaretas. Nasjonalpark-/verneområdestyret er forvaltningsmyndighet og skal ikke opptre som kommersiell aktør.

Nasjonalpark/verneområdestyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtsels- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen. Som forvaltningsmyndighet skal nasjonalpark-/verneområdestyret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Nasjonalpark-/verneområdestyret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkestrategi.

Nasjonalpark-/verneområdestyret tildeles etter søknad til Miljødirektoratet årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltnings- og skjøtselsplaner. Tildelingene skjer ut ifra de budsjettmessige rammer det enkelte året.

Nasjonalpark/verneområdestyret prioriterer bruken av de tildelte midlene. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- og tiltaksplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter.»

Vurdering

Driftsmidler til styret, forvaltningsplaner, besøksstrategier mm – post 1420.21

Det er tildelt 540 000,- i driftsmidler til nasjonalparkstyret for 2025, fordelt slik:

kr. 440 000,- til drift av nasjonalparkstyret

Kr. 100 000,- grunnstøtte til drift

Det vart ikkje tildelt midler til forvaltningsplanarbeid, supplerende kartleggjing/sårbarheitsvurdering av fugl og sårbarheitskartleggjing i Trollstigen området.

Tildelte driftsmidler er kr. 350 000 under det innsendte budsjettforslaget.

I e-post 17.02.25 kommenterer miljødirektoratet tildelinga til **Post 1420.21**:

For tildelingene over driftsposten er budsjettammen stram også i år, da særlig knyttet til midlene som kan brukes til planarbeid, kartlegginger, infoarbeid (som ikke dekkes over 31-post) mm.

Grunnstøtten som tildeles over post 1420.21 er fordelt på tilsvarende måte som i 2024. Summen for grunnstøtten er, for de fleste, bakt inn i det beløpet som er tildelt "drift styrene" i ESS. Det fremkommer i kommentaren til tildelingen hva som er beløpet tildelt drift av styret og hva som utgjør beløpet for grunnstøtte drift som styret disponerer etter eget behov. Enkelte av dere la inn en egen søknadslinje for grunnstøtten, da vil dere se i ESS om den er tildelt som en del av driftspotten eller på egen linje.

Der dere har søkt midler over eksempelvis 1420.31 til tiltak som er utenfor postformål, men som kunne vært omsøkt over 1420.21 er disse vurdert også der (eller omvendt). Men ettersom budsjettet på driftsposten er stramt er det derfor lite av dette som får tildeling i år.

For tildelinger på driftsposten, utover drift av styrene, har vi i år også lagt vekt på søknader knyttet til forvaltningsplaner og kartlegginger el.l. i forbindelse med dette. Det betyr at flertallet av de øvrige søknadene derfor har fått lite uttelling, tross gode formål.

I 2024 hadde Reinheimen eit overforbruk på kr. 7 000,- til drift av styret og grunnstøtte drift. Styrebudsjettet skal dekke minimum 4 fysiske styremøte inkludert evt. synfaringar og møter med rådgjevande utval, administrativt kontaktutval og andre aktørar i verneområdet. Sjølv om det også i 2025 er lagt opp til fleire møte på Teams, vil budsjettamma vera knapp i 2025.

Driftsmidla på kr. 100 000,- skal dekke domeneleie for Reinheimen sine domenenamn på internett/nettsider, drift og vedlikehold av Kløvstien, og abonnement 1 personmteller. Grunnstøtta til drift kan og dekke uføresette driftsutgifter i 2025.

Tiltak i verneområde – tiltaksposten 1420.31

Etter styremøte 02.12.24 er det søkt om tiltaksmidler til Reinheimen på totalt kr. 1 725 000,- Miljødirektoratet har tildelt kr. 1 000 000,- (sjå vedlagte tildeling).

Tildelte driftsmidler er kr. 725 000 under det innsendte budsjettforslaget. Miljødirektoratet har i e-post 17.02.25 kommentert tildelinga til **Post 1420.31**:

På tiltaksposten er omsøkt beløp også i år omtrent det dobbelte av budsjettet vi har hatt til tildeling.

Skjøtselstiltak fortsatt høyt prioritert, jf. strategien.

En del av dere har også fått en merknad med "avvent" på enkelte tiltak med bakgrunn i at vi ønsker mer informasjon om tiltaket før vi eventuelt tildeler midler. For de av dere dette gjelder kan dere om ønskelig ta kontakt, så kan vi snakkes nærmere om det aktuelle tiltaket og så vil det bli vurdert for supplerende tildeling og evt. forhåndsklarering til dette.

For dere som har tiltak der SNO er økonomisk ansvarlig på post 1420.31 blir disse direkte tildelt til SNO og kommer i tillegg til den samlede potten dere får til prioriterte tiltak.

Noen av dere har søkt om og fått tildeling til restaureringstiltak fra rammen for restaureringsmidler. Det er fortsatt rom for flere gode restaureringstiltak dersom de kan gjennomføres i løpet av 2024. Send oss i så fall gjerne en e-post med prosjektbeskrivelse.

Supplerende tildeling eller omfordeling av midler:

Ettersom budsjettene ikke gir rom for å tildele midler til alle gode tiltak i denne runden, er det flere styrer og forvaltere som kan få gjennomført sine tiltak dersom de kan få tildelt supplerende tildelinger. Ber derfor om at dere gir beskjed så snart som mulig dersom dere ser at dere ikke får benyttet hele potten dere har fått tildelt. På den måten kan vi omfordele midler til de som har mulighet til å iverksette tiltak andre steder som står på vent.

Minner om at omfordeling av midler til tiltak som ikke allerede er omsøkt skal avklares med oss.

Statsforvalteren har anledning til å omfordele midler mellom styrer tilknyttet samme embete dersom det er muligheter for det, men da ønsker jeg en beskjed om dette enten via dere eller via Statsforvalterens rapportering.

Vi har supplerende tildelinger i april, juni, september og desember. Vi antar at vi også i år vil ha en reserve på denne posten slik at det er mulig å søke om midler i løpet av året, ta kontakt med meg eller kontaktpersonen deres i direktoratet dersom det er aktuelt for deres styrer.

Med bakgrunn i tildelte midler til Reinheimen for 2025, og den samla budsjettsituasjon, er det foreslått ei fordeling av budsjettmidler etter første tildeling som i tabellen under:

Pri.	Namn	Kommentar	Beløp (eks.mva)
1	Skjøtsel, Nofence på geit Sterringen i Finndalen Ivo	Vidareføre skjøtsel- og /gjerding for bufe med No Fence på geit, fleirårig avtale	50 000
2	Skjøtsel, Horgheimsetra, Vermedalssetrene, Gravdehaug og Selen i Romsdalen Ivo	Vidareføre skjøtsel- og /gjerding for bufe, No Fence, Slått og rydding, Slått og inngjerding. Fleirårige avtaler	150 000
3	Hovudinnfallsport Billingen	Fullføre og videreutvikle tilretteleggingstiltak på info.punkt og i området knytt til som natur- og kulturstien. Organisere infrastruktur, som parkering og besøksområder i trå med landskapsplan og kunnskap om bruk og sårbare områder. Vedlikehaldsarbeid på natur- og kulturstig og Stokkebrua. Forprosjekt fotopunkt (tenestekjøp)	500 000
4	Innfallsport Kløvstigen	Fullføre og videreutvikle informasjonstiltak som naturstiskilt/opplysningsskilt, og gjennomføre nødvendig vedlikehald og sikringstiltak på turstien. Bør samfinansieres med andre aktører i området som kommunen m.fl.	100 000
5	Hovudinnfallsport Trollstigplataet	Avklare opp mot kommune/øvrige aktører. Etablere eit samarbeid med SVV/ Nasjonal turistveg for å løyse parkeringsutfordringar og vurdere informasjonstiltak for området med normalt høge besøkstal.	110 000

6	Gjennomføring av informasjonstiltak på prioriterte informasjonspunkt i Besøksstrategien, og prioriteringsliste 2025	Trollveggen (ny sti Eiafossen) Slettvikane Dønfoss Fauttjønn på Slådalen Zakariasdammen Tunga/Sjugurdgarden	75 000
7	Informasjonstiltak Finndalen – Odden	Midlar til prosjektering/planlegging. Tenestekjøp mulighetsstudie? Lokale aktører: Kommune, fjellstyre, Finndalen beite- og bruksrettslag, Finndalsvegen SA, Almenningsstyret, Statskog. Etablere arbeidsgruppe med lokale aktører for å utarbeide tiltaksplan for Finndalen Ivo. Vurdere eksisterende informasjonspunkt og skilting gjennom dalen, på Klympen og på Brettingsmoen NR.	15 000
	SUM		1 000 000

Midler til tiltak i verneområder (kap 1420 post 31) - 2025

Pri.	Navn	Status	Innvilget beløp	Øk. ansvarlig	Kommentar
1	Skjøtsel, Nofence på geit, Sterringen			Forvaltningsmyndighet	
2	Skjøtsel Brøstdalen, Vermedalen, Gravdehaug, Selen			Forvaltningsmyndighet	
3	Hovudinnfallspport Billingen			Forvaltningsmyndighet	
4	Hovudinnfallspport, Kløvstien	Annet		Forvaltningsmyndighet	Har styret tenkt å bekoste hele tiltaket? Bør sees på samfinansiering med andre aktører i området slik som kommunen m.fl.
5	Hovudinnfallspport Trollstigplatået	Annet		Forvaltningsmyndighet	OK å benytte midler nå til prosjektering/planlegging. Planer for tiltak vil så vurderes for tildeling over supplerende tildelinger.
6	Informasjonspunkt Trollveggen	Avvent		Forvaltningsmyndighet	Avvent bruk av midler. Avklaring opp mot kommune/øvrige aktører må foreligge før tildeling. Når dette er klart vil tiltaket vurderes for supplerende tildeling.
7	Informasjonspunkt Dønnfoss	Avvent		Forvaltningsmyndighet	Avvent bruk av midler. Avklaring opp mot kommune/øvrige aktører
Antall: 13			1 000 000		

Midler til tiltak i verneområder (kap 1420 post 31) - 2025

Pri.	Navn	Status	Innvilget beløp	Øk. ansvarlig	Kommentar
					må foreligge før tildeling. Når dette er klart vil tiltaket vurderes for supplerende tildeling.
8	Informasjonspunkt Fauttjønn på Slådalen			Forvaltningsmyndighet	
9	Informasjonspunkt Zakariasdammen			Forvaltningsmyndighet	
10	Informasjonspunkt Sjugurdgarden og Tunga			Forvaltningsmyndighet	
11	Informasjonstiltak - Finndalen	Annet		Forvaltningsmyndighet	OK å benytte midler nå til prosjektering/planlegging. Planer for tiltak vil så vurderes for tildeling over supplerende tildelinger.
12	Ferdsestellere			Lokalt SNO	
13	Samlet pott	OK - inngår i pott	1 000 000	Forvaltningsmyndighet	
Antall: 13			1 000 000		

Behovsinnmelding statsforvalteren - 2025

Navn	Status	Innvilget beløp	Kommentar
Drift - Nasjonalparkstyret for Reinheimen	Innvilget	540 000	Innvilget 440 000,- til drift av styret + 100 000,- i grunnstøtte drift.
Forvaltningsplan for Reinheimen - revisjon	Avslag		
Supplerende kartlegging/sårbarhetsvurdering, fugl	Avslag		
Sårbarhetskartlegging Trollstigen området	Avslag		
		540 000	

Arkivsaksnummer: 2025/1044-0

Saksbehandlar: Mari Melbø Rødstøl

Dato: 06.03.2025

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Reinheimen	20/2025	17.03.2025

Reinheimen NP - dispensasjon - motorferdsel - 2025 - transport av garnkasse - Nysetra - Krokuttjønn - Geir Kornkveen

Innstilling frå forvaltar

Med heimel i naturmangfoldlovens § 48 får Geir Kornkveen avslag på søknad om motorferdsel for utkøyring garnkasse og plassering av garnkasse ved Krokuttjønn i Reinheimen Nasjonalpark.

--- slutt på innstilling ---

Dokument i saka

- Søknad frå Geir Kornkveen på e-post 19.01.2025.
- ST 46/2022 Reinheimen NP - dispensasjon - garnkasse ved Fellingsvatnet

Saksopplysningar

Søknaden

Geir Kornkveen søker om å køyre ut ei garnkasse til båt ved Krokuttjønn.

Nasjonalparkforvaltar har i ein telefonsamtale spurt om ikkje søker kan låne ly for garn i steinbua/naustet som ligg ved Krokuttjønn. Det meinte søker det var vanskeleg å få lov til.

Heimelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret for Reinheimen har delegert forvaltningsmyndigheit for Reinheimen nasjonalpark og tilhøyrande landskapsvernområde og naturreservat i medhald av naturmangfaldlova § 62 og Nasjonalparkstyret sine vedtekter, sist revidert 01.01.2024

Verneformål – forskrift

«Føremålet med oppretting av Reinheimen nasjonalpark er å:

- ta vare på eit stort, samanhengande og villmarksprega fjellområde
- ta vare på eit høgfjellsøkosystem med eit eigenarta og variert biologisk mangfald
- ta vare på sentrale leveområde til villreinstammen i Ottadalen nord
- ta vare på eit viktig referanseområde for forskning med ein aust-vest gradient med stor variasjonsbreidde i høve til geologi, klima, vegetasjon og topografi
- ta vare på landskapsformer og særprega geologiske førekomstar
- ta vare på vassdragsnaturen i området
- verne om kulturminne.

Ålmenta skal ha tilgang til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.»

§3, Vernereglar 1.1

Området er verna mot inngrep av alle slag, mellom anna oppføring av bygningar, tilbygg, gjerde, anlegg og andre varige eller mellombelse innretningar, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, bryting av stein, mineral eller fossil, fjerning av større stein og blokker, drenering og anna form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, framføring av luft- og jordleidningar, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stiar og løyper o.l. Kulturminne skal vernast mot skade og øydelegging. Opplistinga er ikkje uttømmende.

1.3 Forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til:

g) Oppsetting av kasser for utstyr og proviant ved fiskevatn i Skjåk almenning.

Forvaltningsplan

Etter søknad er garnkasser tillate sett opp i Skjåk allmenning. Det gjeld følgjande reglar for utforming og bruk: Kasser for utstyr og proviant skal ikkje overstige 1 m³. Største høgde skal ikkje overstige 0,8 m. Kasser for utstyr og proviant skal plasserast minst mogleg skjemmaende og framtreddande i terrenget. Kassene skal plasserast inntil naturleg forhøgdingar som t.d. fjellknauser, større steinblokker og liknande. Synlege flater skal tildekkjast med naturlege materialar i området. Fleire kasser må ikkje koplast saman når formålet er å skape bueiningar Garnkasser § 4, jf naturmangfaldlova § 48.

Forvaltningsstyresmakta kan for område i Skjåk almenning gje løyve til transport av garnkasser på snødekt mark. Etter søknad kan garnkassene bli flytta mellom vatn. Transporten skal skje med leigekøyrar. Transport for oppfylling av garnkasser er ikkje tillate.

Naturmangfaldlova

Naturmangfaldlova § 48 inneheld tre alternativ for dispensasjon frå vernevedtak. Det kan gjevast dispensasjon dersom det ikkje strider mot vernevedtaket sitt føremål og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig, eller dersom omsyn til tryggleik eller omsyn til vesentlege samfunnsinteresser gjer det nødvendig. Dersom eit omsøkt tiltak eller aktivitet ikkje strider mot vernevedtaket sitt føremål og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig, kan forvaltningsmyndigheita vurdere dispensasjon etter § 48.

Presedens

I enkeltsaker skal ein vurdere verknaden av presedens ved at andre kan få dispensasjon til liknade tiltak i verneområdet. Dette følgjer ikkje minst krav til likebehandling.

Presedensvurdering bør vera så konkret som mogleg, jf. Retningsliner for vurdering av presedens i byggesaker etter naturmangfaldloven § 48, gjeve av KLD, ved brev frå Miljødirektoratet 02.03.2015.

Vurdering

Geir Kornkveen søker om motorisert ferdsel for å køyre ut ei garnkasse til Krokuttjønn i Reinheimen Nasjonalpark. Det er ikkje heimel i verneforskrifta til slik transport og det er heller ikkje heimel i verneforskrifta til å plassere garnkasser ved vatn utanfor Skjåk Almanning, og tiltaket må vurderast etter dispensasjonsreglane i naturmangfoldlovens § 48.

Utfordringar for verneverdiane ved å gje løyve til å sette ut garnkasser ved vatn i nasjonalparken, er at ein i nasjonalparken skal få ei kjensle av å være i urørt natur utan tekniske inngrep. Vern som nasjonalpark inneber strenge reglar for områdevern. Forbod mot tekniske inngrep står sentralt og skal handterast særst strengt ved eventuelle søknader om dispensasjon. Ei anna og viktig utfordring ved å opne opp for utsetting av garnkasser, er at dette medfører eit auka behov for motorisert ferdsel.

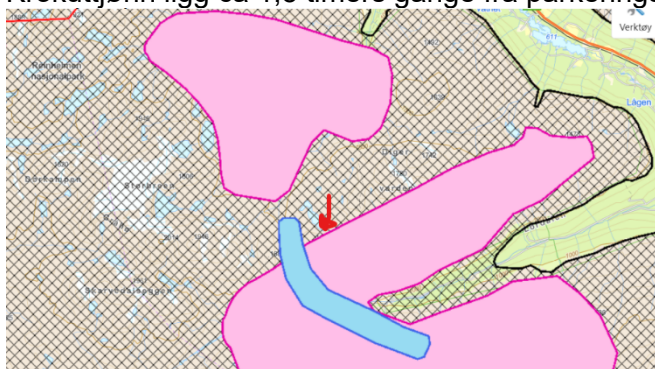
I enkeltsaker skal ein vurdere verknaden av presedens ved at andre kan få dispensasjon til liknade tiltak i verneområdet. Dette var bakgrunn for at nasjonalparkforvaltar i ein liknande sak innstilte til avslag til garnkasse ved Fellingsvatnet i 2022. Der gjekk allikevel nasjonalparkstyret imot forvalters innstilling, og gav løyve til ei garnkasse som var ulovleg satt ut og rapportert til forvaltninga, men som fekk anledning til å søkje i etterkant. Det at det var gitt løyve til søkjar ved Fellingsvatnet skapte presedens, og kravet om likebehandling slår inn når det kjem nye søknader om garnkasser.

I april 2024 fekk villreinen si eiga stortingsmelding der forvaltninga blir oppmoda til ei meir restriktiv haldning til bruk av motorisert ferdsel i villreinområdet. *Totalomfanget av motorferdsel i villreinområda skal reduserast, mellom anna på anleggsvegar, landbruksvegar og i utmarka. [...] Motorisert ferdsel utgjer ei særskild utfordring, fordi det gir lengre rekkjevidde inn i villreinområda. Det er nødvendig med ei heilskapleg forvaltning av motorferdsel i villreinområda, slik at det samla omfanget ikkje blir for stort (St.meld. nr. 18 (2023–2024)).*

Nasjonalparkforvaltninga må difor stramme inn tal dispensasjonar til motorferdsel og redusere forstyrring i villreinområdet.

Det er eit nytt styre etter saka frå Fellingsvatnet og det nye styret bør på nytt ta stilling til garnkasser for heile verneområdet.

Krokuttjønn ligg ca 1,5 timers gange frå parkeringsplassen ved Nysetra Lordalen.

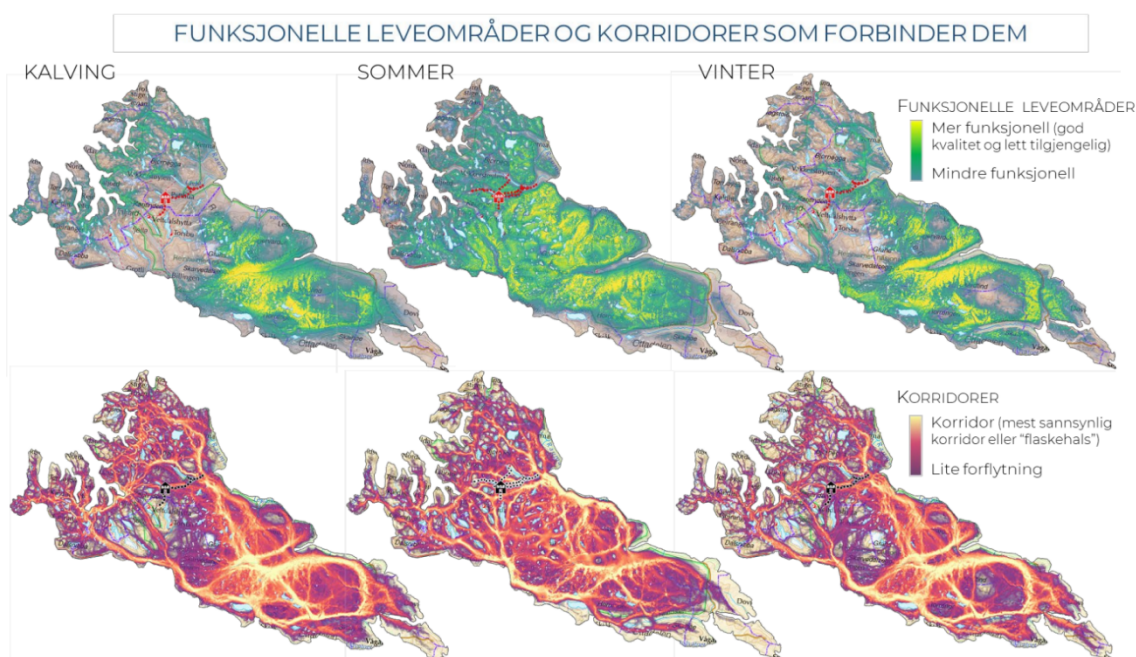

Kartet syner i rosa-kalvingsområder for villrein, blått - trekkområde for villrein og raud pil - Krokuttjønn.

Forvaltningsplana omtalar områda mellom indre delar av Lordalen som kjent kalvingsområde for villrein i Reinheimen. Regional plan for Ottadalsområdet (2014) og kvalitetsnorm for villrein definerar Lordalen som fokusområde for villrein.

I NINA rapport 2478 - 2024: *Evaluering av effekten av avbøtende tiltak for villreinen i Reinheimen-Breheimen*, blir Lordalen trekt ut som det mest funksjonelle området i Reinheimen og for å sikre konnektiviteten i Reinheimen må ein vurdere all infrastruktur og forstyrrelsar i Asbjørnsdalen, Lordalen, aksen Brøstdalen-Puttbudalen, Tafjord-Torrdalen, Reindalen og områdene nord for Pyttbua.

Dei sentrale delen av området, i fjella rundt Lordalen, ser ut til å være av avgjørende betydning i alle årstider.

Figur frå NINA rapport 2478 – 2024:

Oversikt over landskapet i sammenheng. Panelet øverst viser de viktigste og mest funksjonelle områdene. Gode, robuste korridorer (gul-oransje) er brede, slik at villrein kan bevege seg fritt over et bredt område, og kan velge mellom flere alternative trekkruiter. De mest isolerte lysegule pikslar indikerer flaskehalsar.

Utplassering av garnkasser kan enkeltvist sjåast på som eit lite tiltak, men det er over 100 fiskevatn i nasjonalparken (utanfor Skjåk almenning), og om alle skulle kunne ha garnkasser ved vatna, aukar sjølvsagt dette bruk av motorfedtsel.

Naturmangfoldloven § 48 inneheld tre alternativ for dispensasjon frå vernevedtak. Bestemmelsen er åpen for at det kan gis dispensasjon om det ikkje strir mot vernevedtakets formål og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig, eller pga sikkerhetshensyn eller hensyn til vesentlege samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I fylgje (M106-2014 – Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter 2014) skal naturmangfoldlovens § 48 være en sikkerhetsventil for tiltak som ikkje kunne forutsjåast eller spesielle/særskilte tilfelle som ikkje vart vurdert på vernetidspunktet. I arbeidet med verneforskrifta vart det vurdert om det skulle etter søknad kunne gis løyve til å sette ut garnkasser.

I verneforskrifta for Reinheimen nasjonalpark, står det at det kan gis løyve til dette ved fiskevatn i Skjåk almenning. Bruken av området har gjennom generasjonar vore med og gjeve føringar for kva det kan gjevast løyve til. Det er altså tatt høgde for utplassering av garnkasser i nasjonalparken og dette er vurdert til kun å gjelde ved fiskevatn i Skjåk almenning, der dette var etablert praksis ved vernetidspunktet. At dette vart diskutert i verneprosessen og at det ikkje vart laga heimel til garnkasser utanfor Skjåk almenning, styrker grunnlaget for å gje avslag.

Søknaden må og vurderes etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipp nedfelt i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver, samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder).

Kunnskapsgrunnlaget – jf. naturmangfoldlova § 8 – er vurdert som god, og det er ikkje nødvendig å ta i bruk naturmangfoldlovas § 9, «føre-var-prinsippet».

Utfordringar med tiltaket er spesielt i forhold til den nasjonale villreinstammen.

Køyreruta i nasjonalparken går gjennom viktige kalvingsområde og trekkområde til villreinstammen.

Etter § 10 “Økosystemtilnærming og samlet belastning”, skal eit vedtak vurderast i høve til samla påverknad/forstyrning i verneområdet. Det er over 100 fiskevatn i Reinheimen nasjonalpark, og det er sannsynleg at fleire vil søkje om det same.

Krokuttjønn ligg ca 1,5 timers gange frå bilveg om sommaren og det er difor mogleg å ha garn i sekken når ein går inn til vatnet om sommaren.

Å opne opp for motorisert ferdsel for å køyre ut garnkasser til vatn som det ikkje er heimel til i verneforskrifta, vil gje meir uroing i villreinområdet. I stortingsmelding for villrein står det at totalomfanget av motorferdsel i villreinområda skal reduserast. Eit av hovudformåla med Reinheimen Nasjonalpark er ta vare på sentrale leveområde til villreinstammen i Ottadalen nord. Konsekvensane samla sett med eventuelle nye søknader som kan komme, kan være med på å forringe verneverdiane.

Forvalter vurderer det slik at vilkåret i fyrste alternativ i naturmangfoldloven § 48 ikkje er oppfylt og vi kan ikkje gje dispensasjon til dette tiltaket.

Arkivsaksnummer: 2025/2000-0

Saksbehandlar: Kristine Sørli

Dato: 06.03.2025

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Reinheimen	21/2025	17.03.2025

Lordalen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2025 - snødekt mark - oppretting av langrennstrase - Nysætri - Nordmo grendeutvalg

Innstilling frå forvaltar

Med heimel i verneforskrift for Lordalen landskapsvernområde § 3, pkt. 1.3, k) og naturmangfaldlova § 48, får Nordmo grendeutvalg avslag på søknad om etablering og motorferdsel for oppkøyring av ny langrennsløype i Lordalen landskapsvernområde.

Etablering og oppkøyring av ny langrennsløype innover Lordalen vil kunne auke menneskjeleg aktivitet og ferdsel som vil kunne påverke villreinen i negativ retning. Tiltaket oppfyller ikkje vilkåra for å kunne gjera unntak frå vernereglane, og vil stride mot verneformålet og kan være til skade verneverdiane i området.

--- slutt på innstilling ---

Dokument i saka

- Søknad frå Nordmo grendeutval oversendt på e-post frå Lesja kommune 12.02.25
- Resultat frå minimumsteljinga i Reinheimen – Breheimen villreinområde, e-post villreinutvalet 14.02.25
- Klassifisering av nasjonale villreinområder – NINA Rapport 2126: <https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/2991315>
- Kartfoteljing delnorm 3, R-B villreinområde: [Delnormtreinheimen-breheimen | Villrein](#)
-

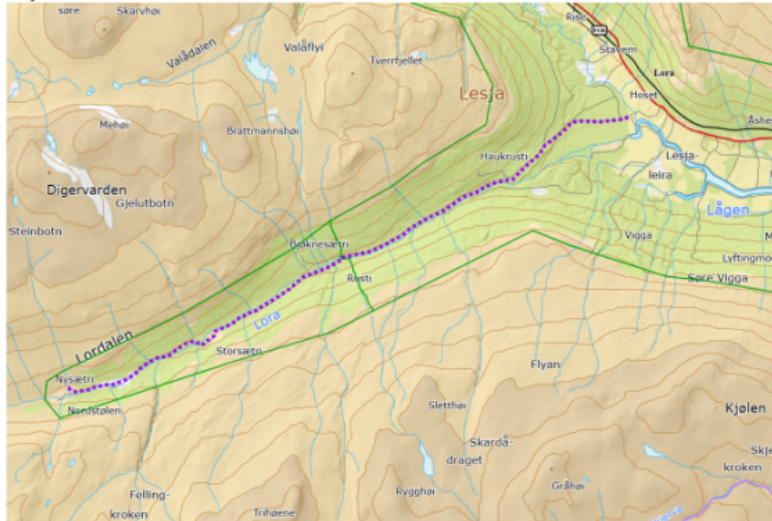
Saksopplysningar

Søknaden

Lesja kommune har vidaresendt ein søknad frå Nordmo grendautvalg om å opprette ei skiløype inn Lordalen til Nysetri. Formålet er å «trakke» og etablere ein langrennstrase til vinter- og påskeferien. Langrennstraseen skal følgje eksisterande veg og snøscooterspor innover Lordalen, og bli kjørt opp av godkjent kommunal leigekøyrar i området. I praksis vil ein dra sporpresse etter seg ved varetransport til hytter som det er gjeve dispensasjon til. På den måten meiner søkjer at tiltaket ikkje vil føre til auka motorferdsel i området.

Lesja kommune har sendt saka til nasjonalparkstyret for Reinheimen og ønskjer at vernemyndigheita vurderer saka etter verneforskrift før kommunen sin behandling.

Lesja kommune har lagt ved kart over aktuell langrennstrasé:

Heimelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret for Reinheimen har delegert forvaltningsmyndigheit for Reinheimen nasjonalpark og tilhøyrande landskapsvernområde og naturreservat i medhald av naturmangfaldlova § 62 og Nasjonalparkstyret sine vedtekter, sist revidert 01.01.2024

Verneformål – forskrift

Formålet med oppretting av Lordalen landskapsvernområde er å:

- *ta vare på eit eigenarta og vakkert natur- og kulturlandskap, der verdifullt setermiljø, vegetasjon og kulturminne utgjer ein vesentleg del av landskapets eigenart*
- *ta vare på leveområde og trekkområde for villreinen, og anna biologisk mangfald som pregar landskapet.*
- *ta vare på geologiske førekomstar og landskapsformer.*
- *ta vare på vakker vassdragsnatur.*

Ålmenta skal ha tilgang til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Forvaltningsstyresmakta kan etter verneforskrift § 3, pkt. 1.3., gje løyve til:

-----
k. *Opparbeiding og merking av nye turstiar og løyper.*

All motorferdsel er i utgangspunktet forbode. Oppkøyring av langrennsløype er ikkje spesifisert i verneforskriftene som nasjonalparkstyret kan gje løyve til. Motorferdsel for å køyre opp skiløype må derfor vurderast som unntak frå vernereglane, og behandlast som dispensasjon etter naturmangfaldlova § 48.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplan utdjuar vernereglane om opparbeiding og merking av nye turstigar og løyper på s. 112:

Vedlikehald og ny tilrettelegging § 3, pkt 1.2 c, 1.3, k.

Med direkte heimel i verneforskrifta og i samsvar med forvaltningsplanen kan det gjerast vedlikehald av eksisterande stigar med varding, bruer og klopper (Jf kart nr 4 og 5) Tiltak som er tillate omfattar å fjerne greiner og trær i og nær stien, tilretteleggje for kryssing av bekkar og våte parti med materialar ein finn i området og vedlikehalde merking.

Etter søknad kan forvaltningsstyresmakta gje løyve til oppgradering eller anna endring av standard på tilrettelegging i forhold til vernetidspunktet eller opparbeiding og merking av nye stigar og løyper når det ikkje skadar verneverdiane. Dette gjeld og bygging av nye klopper og bruer.

Ved vurdering av aktuelle tilretteleggingstiltak som opparbeiding og merking av nye turstigar og løyper, skal ein ta omsyn til landskap, naturmiljø og dyreliv slik at

- *Fysiske tilretteleggingstiltak ikkje blir skjemma for omgjevnadene*
- *Det ikkje blir lagt til rette for ferdsel som kan medføre unødig slitasje på terrenget*
- *Det ikkje blir lagt til rette for ferdsel som kan vere i konflikt med viktige viltområde som parings- og hekkeplassar.*

Naturmangfaldlova

Naturmangfaldlova § 48 gir heimel til å gjere unntak frå verneforkskrifta dersom det ikkje er i strid med verneformålet og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig. I medhald av nml § 7, skal søknaden vurderast etter dei miljørettslege prinsippa i nml §§ 8- 12, og presedensverknad.

Presedens

I enkeltsaker som gjeld tiltak, som i denne saka, skal ein vurdere verknaden av presedens ved at andre kan få dispensasjon til liknande tiltak. Dette følgjer ikkje minst krav til likebehandling. Presedensvurdering bør vera så konkret som mogleg.

Vurdering

Verneverdiane i Lordalen er knytt til eit eigenarta og vakkert natur- og kulturlandskap, der verdifullt setermiljø, vegetasjon og kulturminne utgjer ein vesentleg del av landskapet sin eigart. Sentralt i verneformålet er også trekk- og leveområde for villreinen, og anna biologisk mangfald som pregar landskapsvernområdet.

Lordalen er eit attraktivt område for friluftsliv, særleg på dagsturar men og som utgangspunkt for friluftsliv i dei kringliggende fjellområda særleg i samband med jakt og fiske. Det er 5 seterstuler og i tillegg 11 private hytter og ei fjellstyrehytte. Lokalbefolkninga utgjer den største brukargruppa. Området er verdifullt også for andre enn lokale brukargrupper, men talet på besøkande frå område utafor Lesja ser ut til å vere lågt. Dette er også dokumentert i brukarundersøkingar i 2011 og 2022.

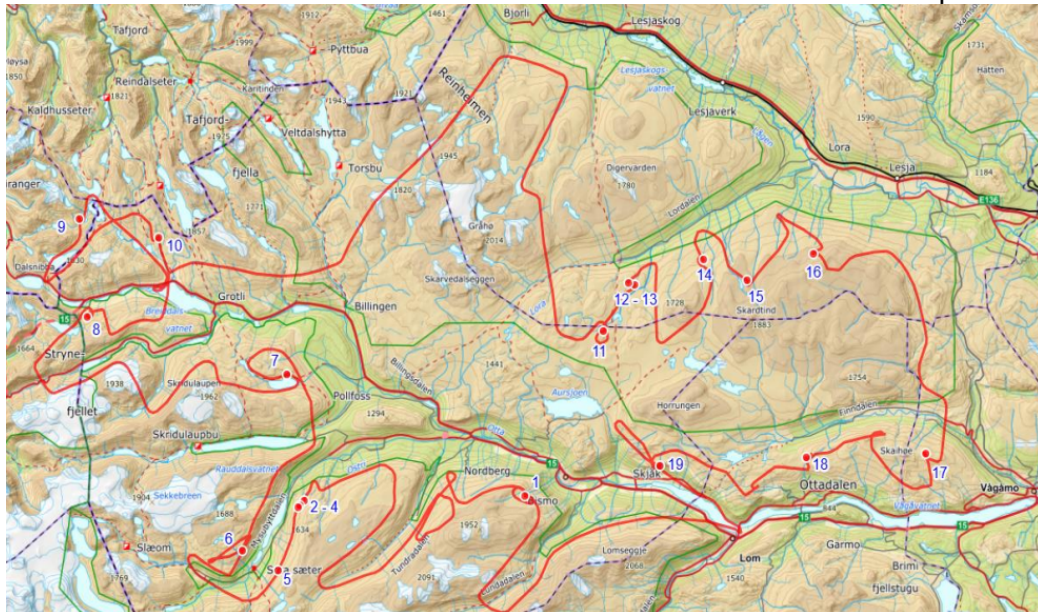
I forvaltningsplanen er Lordalen skildra som eit område med låg tilretteleggingsgrad, og kjensla av ro og harmoni er noko som slår mange som bruker området. Dette kan ha samband med at tilretteleggingsgraden er moderat, besøkstala er låge og at landskapet har eit opphavleg preg. Når det gjeld opparbeiding og merking av nye turstigar og løyper, er det i forvaltningsplanen ikkje teke høgde for at det vil vera behov for slik type tilrettelegging på vinterstid. Det er på ei anna side opna for at det kan gjevast dispensasjon til motorderdsel på snødekt mark for nødvendig varetransport til buer og hytter. Lordalsvegen fram til Nysætre er i den samanheng registrert i forvaltningsplan som ein kurrant trasé for nyttekøyring.

Villreinen nyttar dei lågareliggende delane av Lordalen som vårbeiteområde, og mykje ferdsel i området på tidleg vår og utover til juni, kan få uheldige følgjer for dyra sine behov for ro og næringsrikt beite. Dette gjeld særleg kalveførande simler. Verneforkskrifta tek spesielt opp forholdet til landskap, naturmiljø og dyreliv. Forvaltningsplanen for Lordalen landskapsvernområde legg vekt på at forvaltninga bør arbeide for å behalde den profilen

friluftslivet hadde ved vernetidspunktet, med låg tilretteleggingsgrad, men med gode forhold for familieaktivitetar og haustingsbasert friluftsliv.

Det er også god kunnskap om villreinen sin bruk av området, og dei årlege minimumsteljingane i februar gir ein god oversikt over villreinstammen og situasjonen vinterstid og fordeling av flokkane i området. Reinheimen -Breheimen villreinutval har nyleg gjennomført minimumsteljing (med helikopter) av rein i området 12.02.25. I e-post 14.02.25 skriv dei at det er tøffe forhold for rein i år med mykje nedising av beite. Om Reinheimen skriv dei og at majoriteten av stamma 12.februar er på Lesja og sørsida av Lordalen.

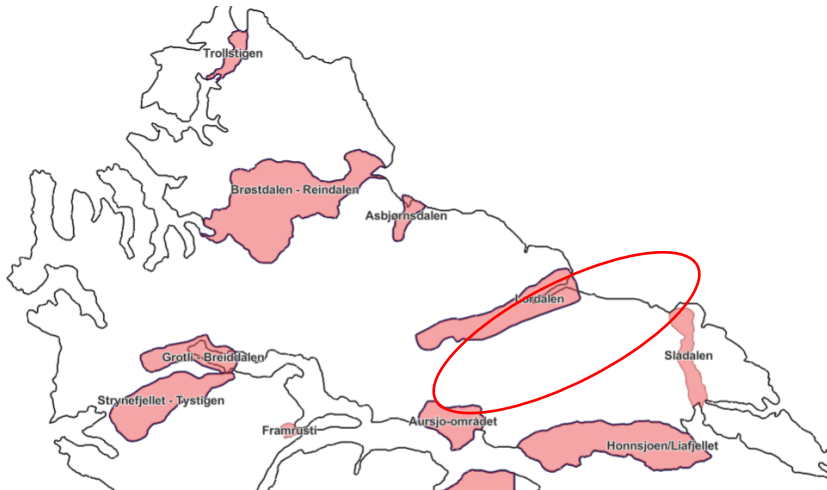
Kartet under viser ruta for minimumsteljinga og kvar raude prikk i kartet representerar observert villreinflokk. På sørsida av Lordalen er det observert 6 flokkar på om lag 1400 dyr.

Kart: Flyrute under minimumsteljinga februar 2025, Reinheimen-Breheimen villreinutval

Med grunnlag i naturmangfaldlova § 13 er det fastsett en kvalitetsnorm for villrein. Etter normen skal alle villreinområda klassifiserast etter gjevne kriteria til kategoriane «*dårleg*», «*middels*» eller «*god*». På lengre sikt er det eit mål at dei nasjonale villreinområda skal komme opp i kategorien «*god*». Reinheimen er del av Reinheimen-Breheimen nasjonale villreinområde. Kvaliteten på villreinområdet er klassifisert i 2022 til «*middels*», og fortel noko om tilstanden til villreinen og utfordringar i området. Etter kvart skal det også utarbeidast tiltaksplanar som kan betre tilstanden for villreinen.

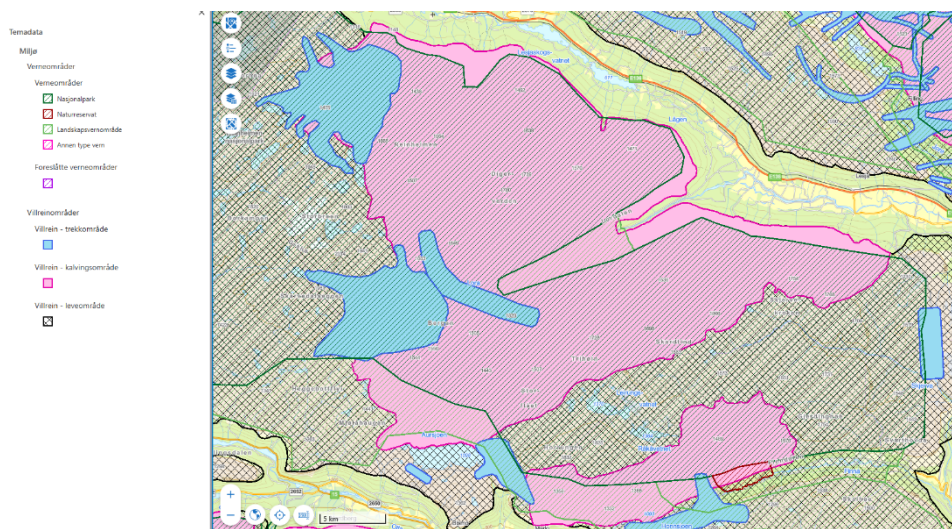
Lordalen er i kvalitetsnormen definert som eit **fokusområde**, der det er mistanke om at det kan bli utfordringar for villreinen på grunn av menneskeleg aktivitet. Kartet under viser fokusområda i Reinheimen. Det går ei viktig trekkpassasje over Lordalen og dalsidene i Lordalen har frodige beiteområde for villreinen. På vårparten blir det ofte observert dyr i dalsida på begge sider av elva Lora, og det blir vanlegvis tidlegare snøfritt i desse områda som gjer området attraktivt for rein.

Kart: fokusområda i Reinheimen, jf. kartforteljingar kvalitetsnorm 2022

Kvalitetsnormen skildrar situasjonen som stabil i dag, men meiner at det er særskilt viktig å jobbe for at situasjonen held seg stabil i Lordalsområdet. Det blir peika på at det er viktig å unngå vidare menneskeleg aktivitet i området, slik at villreinen får utnytta beiteareala i dalen.

Lordalsområdet er også eit viktig kalvings- og oppvekstområde og kalvinga kan starte alt i slutten av april. Kartet under viser deler av søraustlege leveområde for villrein i Reinheimen med viktige trekk- og kalvingsområder i Lordalsområdet.

Trekpassasjane som går gjennom Lordalen representerer ein viktig forbindelse mellom områdene nord og sør for Lordalen, og mellom Lordalen og områdene lengre vest og sørvest i Skjåk. I kartet er det teikna to samanhengande områder som illustrerer at villreinen kan nytte store deler av areala som trekpassasjer. I følgje arbeidsgruppa for kvalitetsnormen er desse trekpassasjane tilstrekkeleg for villreinen i dag, men det blir presisert at passasjane må oppretthaldast slik at villreinen kan bruke passasjane i framtida også. Det er avgjerande for villreinen å hindre evt. utvikling av menneskeleg ferdsel/infrastruktur i dette området.

Situasjonen for villreinen sin arealbruk i Lordalsområdet er relativt stabil, og lokale aktørar har gjort ein innsats i å skjerme Lordalen på våren som er den mest sårbare perioda. Dersom det blir tilrettelagt med oppkøyrte langrennsløype innover Lordalen vil det kunne gjere området lettare tilgjengeleg vinterstid og føre til meir menneskeleg ferdsel i dei indre områda. Enklare tilgjengelegheit med auka menneskeleg aktivitet vil kunne føre til meir uro og skadelege forhold for villreinen.

Motorferdsel

All motorisert ferdsel er i utgangspunktet forbode i Lordalen landskapsvernområde, etter verneforskrift § 3, pkt. 5.1. Motorferdsel på snødekt mark for å opprette ny langrennsløype er forbode etter denne regelen, og det må derfor gjevast dispensasjon for at oppkøring av ny langrennsløype skal vera lovleg.

Oppkøring av langrennsløype er heller ikkje spesifisert i verneforskriftene, og tiltaket må vurderast som unntak frå vernereglane, og behandlast som dispensasjon etter naturmangfaldlova § 48: « ..det kan gjevast dispensasjon dersom det ikkje strider mot vernevedtakets formål og det ikkje kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjonsregelen er i utgangspunktet meint for uføresette tilfelle som ikkje vart vurdert ved oppretting verneområdet, i fyrste rekke bagatellmessige inngrep eller forbigåande uro. § 48 fyrste alternativ dekker forhold der verneføremålet og verneverdiane toler enkeltstående avvik frå vernereglane.

Motorferdsel for spolegging av ei langrennsløype på Lordalsvegen vil isolert sett ikkje påvirke verneområdet i særleg grad, men det er effekten av ny tilrettelegginga som er relevant her, ved at området blir meir attraktivt for skiløparar og at fleire kan ønskje å legge legge skiturer inn i området. Oppkøring av langrennsløype knytt til vinterferie og påske er også uheldig, spesielt når påska er sein, fordi fostringsflokkane dei siste åra har trekt innover til Lordalsområda allereie i april.

I kvalitetsnormen sine kartforteljingar om fokusområdet er det understreka at det er viktig å unngå vidare menneskeleg aktivitet i Lordalen, slik at villreinen får utnytta beiteareala i dalen. Situasjonen er stabil i dag, men det er viktig å jobbe for at situasjonen held seg stabil framover med lite menneskjeleg ferdsel. Blir det etablert ny langrennsløype her, kan det føre til betydelig økt aktivitet i et område som i dag framstår som relativt lite forstyrra.

Kunnskapsgrunnlaget, jf. Mnl § 8 er vurdert som tilstrekkeleg gjennom forvaltningsplan, artsdatabasar, naturbase, kvalitetsnormarbeidet, analyser og rapportar. Det er god oversikt over kva som kan påvirke økosystem og artar, og det er godt dokumentert at menneskjeleg ferdsel kan påvirke villrein negativt, og skade verneformålet. Det vil ikkje vera nødvendig å nytte føre-var-prinsippet i Mnl § 9, i dette tilfelle.

Økosystemtilnærming og samla belastning, jf. Mnl § 10: Enkelttiltaket det er søkt om er avgrensa til vintersesongane. Det er også vanskjeleg å vurdere kva omfang denne type tilrettelegginga kan føre til, ved at ferdselen til området kjem opp på eit nivå utover det som er akseptabelt. Men med den kunnskapen som forvaltninga har om villreinen sin områdebruk, vil risikoen for skade på villreinstammen vera avgjerande for at det ikkje bør gjevast dispensasjon til å etablere ny langrennsløype. Ny tilrettelegging for ferdsel inn i Lordalen vil kunne stride mot vernevedtakets formål og påvirke verneverdiane i negativ retning. Tiltaket oppfyller ikkje vilkåra for å kunne gjera unntak frå naturmangfaldlova og vernereglane i dette tilfelle.

I Stortingsmelding nr. 18 (2023-2024) *Ein forbetra tilstand for villrein*, varsla Regjeringa ein høg terskel for nye inngrep. Alle avgjerder og aktivitetar i villrein fjellet må sjåast i samanheng, og omsynet til villrein må i større grad vektleggjast. Det betyr at tilrettelegging for ferdsel må kanaliseras bort frå område som er viktige for villreinen. Utifrå ei total vurdering av denne saka vil det omsøkte tiltaket ikkje oppfylle vilkåra for å kunne gje dispensasjon frå vernevedtaket, jf. Mnl § 48. Av omsyn til samla belastning for området i den mest sårbare tida på året for villrein, bør det jf. verneforskrifta § 3 pkt. 1.3, k), ikkje gjevast dispensasjon til etablering av ny langrennsløype i Lordalen lvo. Ulempene ved ei tilrettelegging for meir menneskjeleg ferdsel her vil kunne være så stor at det vil stride mot verneformålet og skade verneverdiane i området.

Arkivsaksnummer: 2025/496-0

Saksbehandlar: Kristine Sørli

Dato: 06.03.2025

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Reinheimen	22/2025	17.03.2025

Lordalen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2025 – 2029 - jervbås vidareføring og tilsyn - lisensfellingsperioden - Marius Kornkveen

Innstilling frå forvaltar

Med heimel i naturmangfaldlova § 48 får Marius Kornkveen dispensasjon til å forlenge plassering ein jervbås ved Rusten seter innafor Lordalen landskapsvernområde, og til motorferdsel på snødekt mark for nødvendig tilsyn/melding om dyr i båsen, under lisensfelling på jerv.

Dispensasjon er gjeve med følgjande vilkår:

- Jervebåsen kan stå plassert 50 meter nordaust for seterkvea, som vist på kart i saksutgreiinga.
- Dispensasjon til plassering gjeld i samband med lisensfellingsperiodane f.o.m. 2025/2026 t.o.m. 2028/2029.
- Båsen skal fjernast frå verneområdet når den ikkje lenger er godkjent og kan nyttast under lisensjakta.

Dispensasjon til motorferdsel på snødekt mark blir gjeve med følgjande vilkår:

- Motorferdsel kan gjennomførast på snødekt mark i samband med lisensfelling, f.o.m. 2025/2026 t.o.m. 2027/2029.
- Dispensasjon gjeld for inntil 5 turar med ein snøscooter.
- Køytinga skal skje skånsamt av omsyn til dyreliv, naturmiljø og friluftsliv.
- Transporten kan gjennomførast av tiltakshavar. Det er ikkje krav om bruk av kommunal leigekøyrar for tiltaket.
- Køyretrasé: Lordalsvegen til Rusten seter. Retur same veg.
- Seinast dagen før transporten skal Statens naturoppsyn (SNO) v/Thomas Rødstøl varslast på mobilnr.: 915 47 617.
- Dispensasjon skal takast med under transport, for framvising ved eventuell kontroll.
- Køyrerapport (vedlagd) skal fyllast ut og sendast nasjonalparkforvaltninga innan 5.juni kvart år.

Dispensasjon gjeld i høve vernereglar og naturmangfaldlova. Det er søker sitt ansvar å avklare tiltaket med grunneigar, og evt. andre myndigheiter.

--- slutt på innstilling ---

Dokument i saka

- Søknad frå Marius Kornkveen oversendt frå Statsforvalteren i Innlandet, 08.01.25

- Tilleggsinformasjon til søknad om forlenging av jervbås i Lordalen Ivo, e-post frå Marius Kornkveen 20.01.25
- Vedtak i AU-Reinheimen, 11.12.23 – dispensasjon til motorferdsel og plassering av jervbås 2023-2024

Saksopplysningar

Søknaden

Marius Kornkveen søker om å forlengje sin dispensasjon til å ha plassert ein jervbås ved Rusten Seter i Lordalen landskapsvernområde. Det er søkt om å ha båsen klar for bruk under lisensfellingsperiodene i 2025/2026, og at den kan få stå fleire år for bruk under lisensjakt på jerv til og med sesongen 2028/2029. Det er også søkt om motorferdsel med snøscooter for tilsyn av båsen for samme periode.

Foto: SNO, 02.11.23

Heimelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret for Reinheimen har delegert forvaltningsmyndigheit for Reinheimen nasjonalpark og tilhøyrande landskapsvernområde og naturreservat i medhald av naturmangfaldlova § 62 og Nasjonalparkstyret sine vedtekter, sist revidert 01.01.2024

Verneformål – forskrift - Forvaltningsplan

Lordalen Ivo er jf. Verneforskrifta § 3, pkt. 1.1, verna mot inngrep som t.d. oppføring av anlegg og andre faste eller midlertidige innretningar... opplistinga er ikkje uttømmame.

Plassering av jervbås er i utgangspunktet forbode etter vernereglane i Lordalen Ivo, og det må derfor gjevast dispensasjon for at plasseringa skal være lovleg.

Plassering av jervbås er ikkje spesifisert i verneforskriftene og må vurderast som unntak frå vernereglane, og behandlast som dispensasjon etter naturmangfaldlova § 48: « ..*det kan gjevast dispensasjon dersom det ikkje strider mot vernevedtakets formål og det ikkje kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.*»

Dispensasjonsregelen er i utgangspunktet meint for uføresette tilfelle som ikkje vart vurdert ved oppretting verneområdet, i fyrste rekke bagatellmessige inngrep eller forbigåande uro. § 48 fyrste alternativ dekker forhold der verneføremålet og verneverdiane toler enkeltstående avvik frå vernereglane.

I Lordalen lvo er motorisert ferdsel i utgangspunktet forbode, § 3, pkt. 5.1. Lordalsvegen er open for motorisert ferdsel når den er open (jf. Verneforskrift § 3, pkt. 5.2, b). Forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til nødvendig varetransport med snøscooter på faste køyretraseer til hytter og buer, utkøyring av salt i regi av beitelag mm, jf. § 3, pkt. 5.3, b), c). Motorferdsel i samband med jervjakt/lisensfelling er ikkje av dei spesifiserte unntaka nasjonalparkstyret kan gje løyve til etter verneforskrifta, så søknaden må også behandlast etter den generelle unntaksparagrafen, § 48 i naturmangfaldlova.

Naturmangfaldlova

Naturmangfaldlova § 48 gir heimel til å gjere unntak frå verneforskrifta dersom det ikkje er i strid med verneformålet og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig. I medhald av Nml § 7, skal søknaden vurderast etter dei miljørettslege prinsippa i Nml §§ 8- 12, og presedensverknad

Presedens

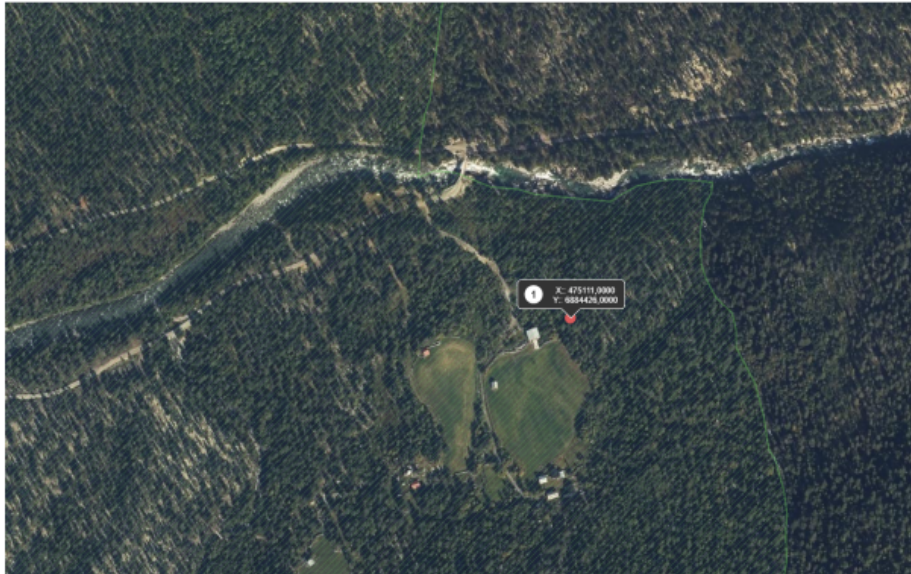
I enkeltsaker som gjeld tiltak, som i denne saka, skal ein vurdere verknaden av presedens ved at andre kan få dispensasjon til liknande tiltak. Dette følgjer ikkje minst krav til likebehandling. Presedensvurdering bør vera så konkret som mogleg.

Vurdering

Marius Kornkveen fekk 12.12.23 dispensasjon til å ha plassert ein jervbås ved Rusten Seter for bruk under lisensfellingsperioden 2023-2024 med moglegheit for forlenging. Det står i vedtaket frå 2023 at båsen skal fjernast frå verneområdet når den ikkje lenger skal nyttast under lisensjakt.

Marius Kornkveen søkte derfor om vidareføring av tiltaket for 2024/2025, men lisensfellinga for hele region 3 /Oppland vart brått avslutta 10.01.25 og godkjenning av båsen for lisensfellingsperioden 24/25 vart derfor ikkje aktuelt. Sidan båsen står på Rusten seter innafor Lordalen lvo må nasjonalparkstyret gje dispensasjon til plassering før Statsforvalteren kan godkjenne båsen for plassering og bruk etter *forskrift om jakt felling og fangst §34* i forskrift og jakt og fangst. Forvaltar tok derfor kontakt med Kornkveen for å høyre om det likevel er aktuelt å forlenge dispensasjon for neste lisensfellingsperiode. Kornkveen ønskjer ei vidareføring og søkte om å ha jervbåsen plassert i fleire år for bruk under lisensfellingsjakt for fleire år til og med 2028/2029.

Utøving av jakt er direkte heimla i verneforskrifta (§ 3, pkt. 3.2, bokstav b) og kan utøvast etter gjeldande regelverk (viltlova/Nml, rovviltforskrifta, forskrift om jakt felling og fangst), som regulerer lisensfelling på jerv. Bruk av bås er eit godkjent fangstreiskap under lisensfelling, og Statsforvalteren skal godkjenne båsen for eitt år av gongen, på bakgrunn av teknisk rapport frå SNO. Det er også tilsynskrav, og båsen blir utstyrt med elektronisk varsling/overvaking.

Båsen er plassert ca. 50 meter nordaust for seterkveva i furuskogen, som vist på flyfoto over. Plasseringa verkar grei i høve til avstand frå seterveg og seterområde, men det vil vera ein fordel om slike installasjonar primært blir plassert utafor vernegrensa, for å unngå motorferdsel i verneområdet på den rolege tida av året.

Reglar for motorferdsel i samband med inn- og utkøyring av jervbås og tilsyn har heller ikkje vore tema ved utarbeiding av verneforskrift og forvaltningsplan. Søkjaren har likevel eit akseptert behov for motorisert transport for tilsyn/utlegging av åte, er det hensiktsmessig driftsmetoder i denne samanheng, jf. nml § 12 – «*Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder*».

Køyretrase på Lordalsvegen til Rusten seter er kurrant, da det er opparbeida veg. Det er og allment kjent at motorferdsel kan ha negativ verknad på dyreliv. Det er god kunnskap om arealbruken til villreinen i området. Rusten seter ligg i skogen utanfor det som i kartet er registrert som viktig oppvekst- og kalvingsområde for villreinstammen. Kunnskapsgrunnlaget – jf. naturmangfaldlova § 8 – er vurdert som tilstrekkeleg, og det er ikkje nødvendig å ta i bruk naturmangfaldlovas § 9, «*føre-var-prinsippet*».

Motorferdsel bør avgrensast til eit minimum i tråd med det generelle forbodet mot motorferdsel sett i verneforskrifta § 3 pkt. 5.1. Ved å følgje retningslinene for motorferdsel i forvaltningsplanen, som legg vekt på å unngå køyring som kan uroe dyreliv unødig, vil ikkje transporten gje varig skade som trugar verneformålet. Det må også takast omsyn til dei som ønskjer å oppleve naturen med minst mogleg støy.

Transportør må av omsyn til verneverdiane, og ta kontakt med SNO i forkant av transporten.

Enkelttiltaket det er søkt om har eit avgrensa omfang, og samla omfang av tilsvarande transportar vil neppe koma på eit nivå som gjev samla belastning på området over akseptabelt nivå, jf. § 10 «*økosystemtilnærming og samla belastning*».

Tiltaket er forbigående og strider ikkje mot verneformålet og vil ikkje påverke verneverdiane nemneverdig. Begge vilkåra er oppfylt, jf. naturmangfaldlova § 48

Arkivsaksnummer: 2025/155-0

Saksbehandlar: Kristine Sørli

Dato: 06.03.2025

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Reinheimen	23/2025	17.03.2025

Finndalen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2025 - 2029 - snødekt mark - tilsyn av jervbås - Lauvlia - Arild Fallinggen - Arild Svare

Innstilling frå forvaltar

Med heimel i naturmangfaldlova § 48, får Arild Svare og Arild Fallinggen dispensasjon til å vidareføre plassering av jervbås i Lauvlia i Finndalen lvo, og til motorferdsel på snødekt mark for nødvendig tilsyn/ melding om dyr i båsen under lisensfelling av jerv.

Dispensasjon til plassering av jervbås er gjeve med følgjande vilkår:

- Jervbåsen kan stå plassert mellom Lauva og Klympen, ca 100 m sør for Finndalsvegen som vist på kart i saksutgreiinga.
- Dispensasjon til plassering gjeld i samband med lisensfelling av jerv f.o.m. 2025/2026 t.o.m. 2028/2029.
- Båsen skal fjernast frå verneområdet når den ikkje lenger er godkjent og kan nyttast under lisensjakta.

Dispensasjon til motorferdsel på snødekt mark blir gjeve med følgjande vilkår:

- Motorferdsel kan gjennomførast på snødekt mark i samband med lisensfelling av jerv f.o.m. 2025/2026 t.o.m. 2029/2029.
- Dispensasjon gjeld for inntil 5 turar med ein snøscooter.
- Køytinga skal skje skånsamt av omsyn til dyreliv, naturmiljø og friluftsliv.
- Transporten kan gjennomførast av tiltakshavarane. Det er ikkje krav om bruk av kommunal leigekøyrar for tiltaket.
- Køyretrasé: frå vernegrensa ved Nordre Klomsrobekken langs Finndalsvegen til båsen i Lauvlie
- Seinast dagen før transporten skal Statens naturoppsyn (SNO) v/Per Olav Haugen varslast på mobilnr.: 970 57 213.
- Dispensasjon skal takast med under transport, for framvising ved eventuell kontroll.
- Køyrerapport (vedlagd) skal fyllast ut og sendast nasjonalparkforvaltninga innan 5.juni kvart år.

Dispensasjon gjeld i høve vernereglar og naturmangfaldlova. Det er søker sitt ansvar å avklare tiltaket med grunneigar, og evt. andre myndigheiter.

--- slutt på innstilling ---

Dokument i saka

- Søknad frå Arild Svare, e-post 13.01.25
- Søknad frå Vågå kommune på vegne av Arild Svare og Arild Fallingen, 02.01.25
- Delegert vedtak, 19.12.22: *Dispensasjon - Finndalen LVO - motorferdsel - 2022 - 2023 - snødekt mark - oppsetting og tilsyn av jervebås - Lauvli og Sterringen (sak 22/11279)*
- Vedtak i nasjonalparkstyret for Reinheimen 03.12.21, sak 60/2021: *Finndalen LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2021 - 2022 - oppsetting og tilsyn av jervebås i Lauvli under lisensjakta*

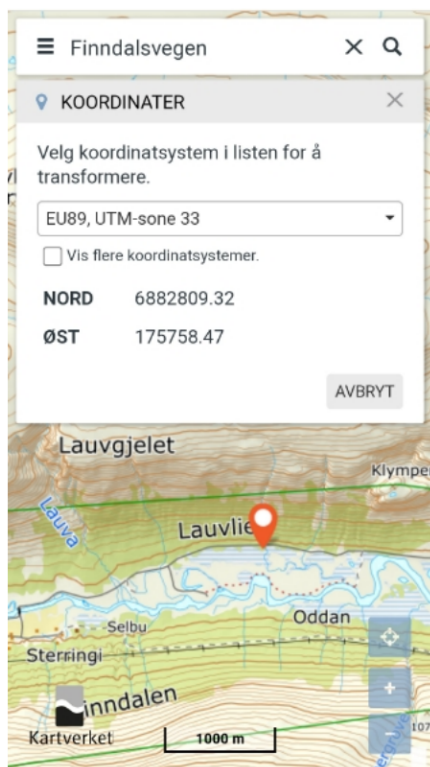
Saksopplysningar

Søknaden

Arild Svare og Arild Fallingen søker vidareføring av jervebåsen i Lauvlie og om motorisert ferdsel med snøskuter i samband med ettersyn av båsen under lisensfellingsperiodene for 5 år.

I e-post 13.01.25 skriv søker: *Hei. Det blei ein stutt sesong for oss i vinter. Vi går på til hausten att og opprettholder søknaden vår. Vi søker herved om løyve for å køyre til jervebåsen i Lauvli. Søker herved om løyve frå 01.11.2025 til 16.02. 2030.*

Det blir da fem fangsts sesonger. Løyvet blir fyrst og fremst brukt til å køyre inn åte, men ein må også ha det om ein tek noko i båsen. Dette for å kome raskt til, dyr skal ikkje lide lenger enn dei treng. Videre kan ein måtte inn å måke snø av bås eller ordne kamera. Vi går på ski om det er mest hensiktsmessig, Tar ikkje fleire turer enn vi må, men behovet kan variere mykje frå ein vinter til ein anna. Fint om vi får ei ramme på maks 5 turer.

Heimelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret for Reinheimen har delegert forvaltningsmyndigheit for Reinheimen nasjonalpark og tilhøyrande landskapsvernområde og naturreservat i medhald av naturmangfaldlova § 62 og Nasjonalparkstyret sine vedtekter, sist revidert 01.01.2024

Verneformål – forskrift - Forvaltningsplan

Verneføremålet § 2, for Finndalen lvo er som følger:

«*Formålet med Finndalen landskapsvernområde er å:*

- ta vare på eit eigenarta og vakkert natur- og kulturlandskap, der verdifullt setermiljø, vegetasjon og kulturminne utgjer ein vesentleg del av landskapet sin eigenart.
- ta vare på leveområde og trekkområde for villreinen, og anna biologisk mangfald som pregar landskapet.

- ta vare på geologiske førekomstar og landskapsformer.

- ta vare på vakker og særpreget vassdragsnatur.

Ålmenta skal ha tilgang til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.»

Verneforskriftene i høve til plassering av jervbås:

Landskapet i Finndalen lvo er i medhald av § 3 pkt. 1.1 verna mot inngrep.

Forvaltningsstyresmakta kan med heimel i § 3, pkt. 1.3 gje løyve til oppføring av nye bygg til jordbruks- og seterføremål. Verneforskrift og forvaltningsplan opnar i utgangspunktet berre for bygging nye bygg tilpassa driftsmessige behov i landbruket, og bygningar som til ei kvar tid inngår i gjeldande seterforskrift til fjellova. Oppsetting av jervbås er ikkje eit tiltak i dei spesifiserte reglane for unntak som nasjonalparkstyret kan gje løyve til, og må derfor vurderast etter § 48 i Nml.

Motorisert ferdsel i samband med jervebås:

I Finndalen lvo er motorisert ferdsel i utgangspunktet forbode, § 3, pkt. 5.1. Finndalsvegen er open for motorisert ferdsel når den er farbar med bil (§ 3, pkt. 5.2, b).

Forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til nødvendig varetransport med snøscooter på faste køyretraseer til hytter og buer, utkøyring av salt i regi av beitelag mm, jf. § 3, pkt. 5.3, b), c).

Tilsyn av jervbåsar er ikkje av dei spesifiserte unntaka nasjonalparkstyret kan gje løyve til etter verneforskrifta. Søknad om plassering av jervbås, motorisert ferdsel med traktor og snøscooter for plassering av bås og tilsyn under lisensfelleringsperioden, må behandlast etter § 48 i naturmangfaldlova, generelt unntak frå verneforskrifta.

Naturmangfaldlova

Naturmangfaldlova § 48 sett strenge krav til når ein dispensasjon eventuelt kan vurderast, og opnar for dispensasjon for tiltak som «*ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig*». Begge vilkår må vera oppfylt. Dispensasjon må heller ikkje gjevast sjølv om vilkåra er oppfylt. Skjønn og instruksar frå overordna myndigheiter spiller også inn. Dispensasjonsheimelen i naturmangfaldlova § 48 kan ikkje nyttas for å utvide ramma gjeve i vernevedtaket, men skal være ein sikkerheitsventil som skal fange opp heilt spesielle tilfelle som ikkje ble vurdert på vernetidspunktet, jf. Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgjeve av Miljødirektoratet i 2014.

I tillegg må søknaden også vurderast etter naturmangfaldlova, og dei miljørettslege prinsipp i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samla belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringing bæres av tiltakshavar, samt miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetoder), jf. § 7.

Vurdering

Arild Svare og Arild Fallingen fekk i 2021 dispensasjon til plassering av jervbås ved Lauvlie i Finndalen lvo, jf. styresak 60/2021. Det vart også gjeve dispensasjon til å bruke snøscooter

for nødvendig ettersyn med jervbåsen under lisensfellingsperioden. Det har i enkelte år vore store tap av sau til jerv i området, og det har vore gjennomført prosjekt for å effektivisere lisensfelling i jerveprioriterte områder med dokumentert store tap.

Vågå kommune søkte på vegne av Arild Svare og Arild Fallingen om vidareføring av tiltaket for 2024/2025, men lisensfellinga for hele region 3 /Oppland vart brått avslutta 10.01.25 og godkjenning av båsen for lisensfellingsperioden 24/25 vart derfor ikkje aktuelt. Sidan båsen er plassert innafor Finndalen lvo må nasjonalparkstyret gje dispensasjon til plassering før Statsforvalteren kan godkjenne båsen for plassering og bruk etter *forskrift om jakt felling og fangst §34* i forskrift og jakt og fangst. Forvaltar tok derfor kontakt med Arild Svare for å høyre om det likevel er aktuelt å forlange dispensasjon for neste lisensfellingsperiode. Arild Svare søkte da om ei vidareføring om plassering og om motorferdsel for 5 nye år i samaband med lisensfellingsjakt.

Utøving av jakt er direkte heimla i verneforskrifta (§ 3, pkt. 3.2, bokstav b) og kan utøvast etter gjeldande regelverk (viltlova/Nml, rovviltforskrifta, forskrift om jakt felling og fangst), som regulerer lisensfelling på jerv. Bruk av bås er eit godkjent fangstreiskap under lisensfelling, og Statsforvalteren skal godkjenne båsen for eitt år av gongen, på bakgrunn av teknisk rapport frå SNO. Det er også tilsynskrav, og båsen blir utstyrt med elektronisk varslings/overvaking.

Verneverdiane i Finndalen lvo er knytt til natur- og kulturlandskapsverdiar, der setermiljø utgjer ein vesentleg del. Jervbås er ein installasjon som er tillat under lovleg lisensfelling av jerv. Jervbåsen er mobile, og vil ikkje vera permanente byggverk i verneområdet. Av omsyn til kulturlandskapsverdiar vil ikkje ei vidareføring av den midlertidig plassering av jervbåsen under lisensfelling vera til nemneverdig ulempe eller skade for verneverdiane i området.

Plassering av jervbåsen vil vera avgjerande for kor stor den samla belastning tiltaket har i verneområdet. Båsen i Lauvlie er plassert i eit område som har mobildekning noko som vil minimere behovet for motorisert ferdsel i samband med felling og tilsyn. Jervebåsen vil ha elektronisk overvåking, slik at det kun er nødvendig med tilsyn om noko hender med kameraet.

Køyretrase på Finndalsvegen til Lauvlie er kurant, da den følgjer vegtraseen. Det er og allment kjent at motorferdsel kan ha negativ verknad på dyreliv, men det er god kunnskap om arealbruken til villreinen i området. Køyretraseen langs Finndalsvegen og transporten kjem neppe i konflikt med villrein som normalt beiter sør og vest for Finndalen om vinteren. Kunnskapsgrunnlaget – jf. naturmangfaldlova § 8 – er vurdert som tilstrekkeleg, og det er ikkje nødvendig å ta i bruk naturmangfaldlovas § 9, «*føre-var-prinsippet*».

Motorferdsel bør skal avgrensast til eit minimum, i tråd med det generelle forbodet mot motorferdsel sett i verneforskrifta § 3 pkt. 5.1., og ved å følgje retningslinene for motorferdsel i forvaltningsplanen, som legg vekt på å unngå køyring som kan uroe dyreliv unødig, vil ikkje transporten gje varig skade som trugar verneformålet. Det må også takast omsyn til dei som ønskjer å oppleve naturen med minst mogleg støy. Tiltaket det er søkt om har eit avgrensa omfang, og samla omfang av tilsvarande transportar vil neppe koma på eit nivå som gjev samla belastning på området over akseptabelt nivå, jf. § 10 «*økosystemtilnærming og samla belastning*».

Transportør må av omsyn til verneverdiane, og ta kontakt med SNO i forkant av transporten.

Plassering av jervebås i Lauvlie, og nødvendig motorferdsel i samband med tilsyn og felling vil kunne vidareførast. Tiltaket er av forbigåande karakter, og strir ikkje mot vernevedtaket sitt formål og vil ikkje påverke verneverdiane nemneverdig. Begge vilkåra er oppfylt, jf. naturmangfaldlova § 48.

Arkivsaksnummer: 2024/8244-0

Saksbehandlar: Mari Melbø Rødstøl

Dato: 10.03.2025

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Reinheimen	24/2025	17.03.2025

Romsdalen LVO - klage - avslag - 2024 - oppføring av telekommunikasjonsmast med tilhørende utstyrshytte - 70/2 - Lyse Tele AS

Innstilling frå forvaltar

Med heimel i forvaltningsloven § 33, tek Nasjonalparkstyret for Reinheimen ikkje klaga frå Lyse Tele AS til følgje.

Det er ingen nye moment i klaga som gir grunnlag for at Nasjonalparkstyret for Reinheimen skal endre på sitt vedtak i styresak 6/2025, om å gje avslag på oppføring av telekommunikasjonsmast med tilhøyrande hytte ved Skirimoen i Romsdalen lvo.

Klaga med alle saksdokument vert sendt miljødirektoratet for endeleg avgjersle.

--- slutt på innstilling ---

Dokument i saka

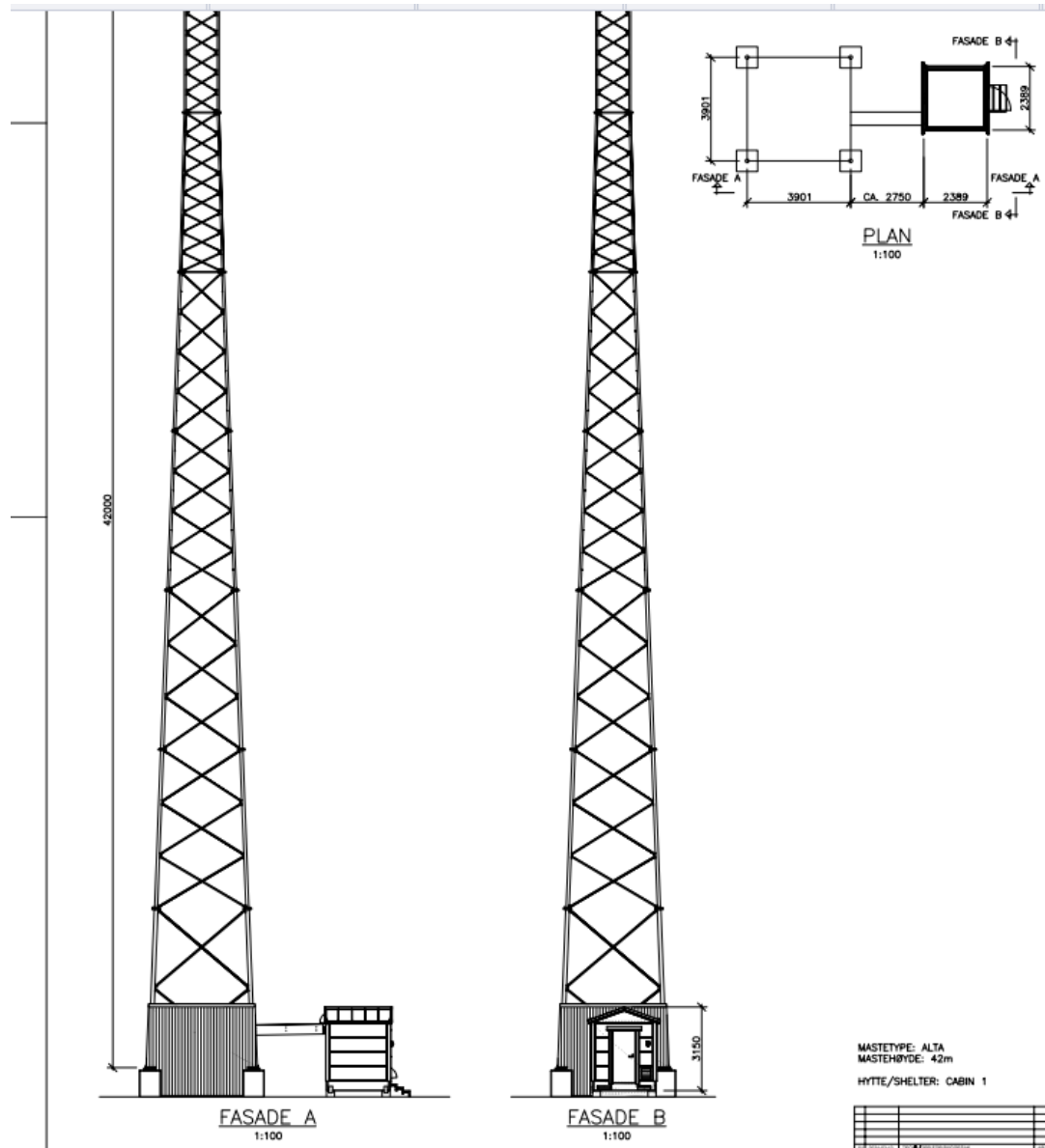
- Søknad på e-post 08.07.24
- Oppdatert søknad på e-post 16.12.2024
- Tilleggsopplysninger på e-post 07.01.2025
- Vedtak i nasjonalparkstyret for Reinheimen, 20.01.2025, sak ST 6/2025
- Klage på vedtak 05.02.2025

Saksopplysningar

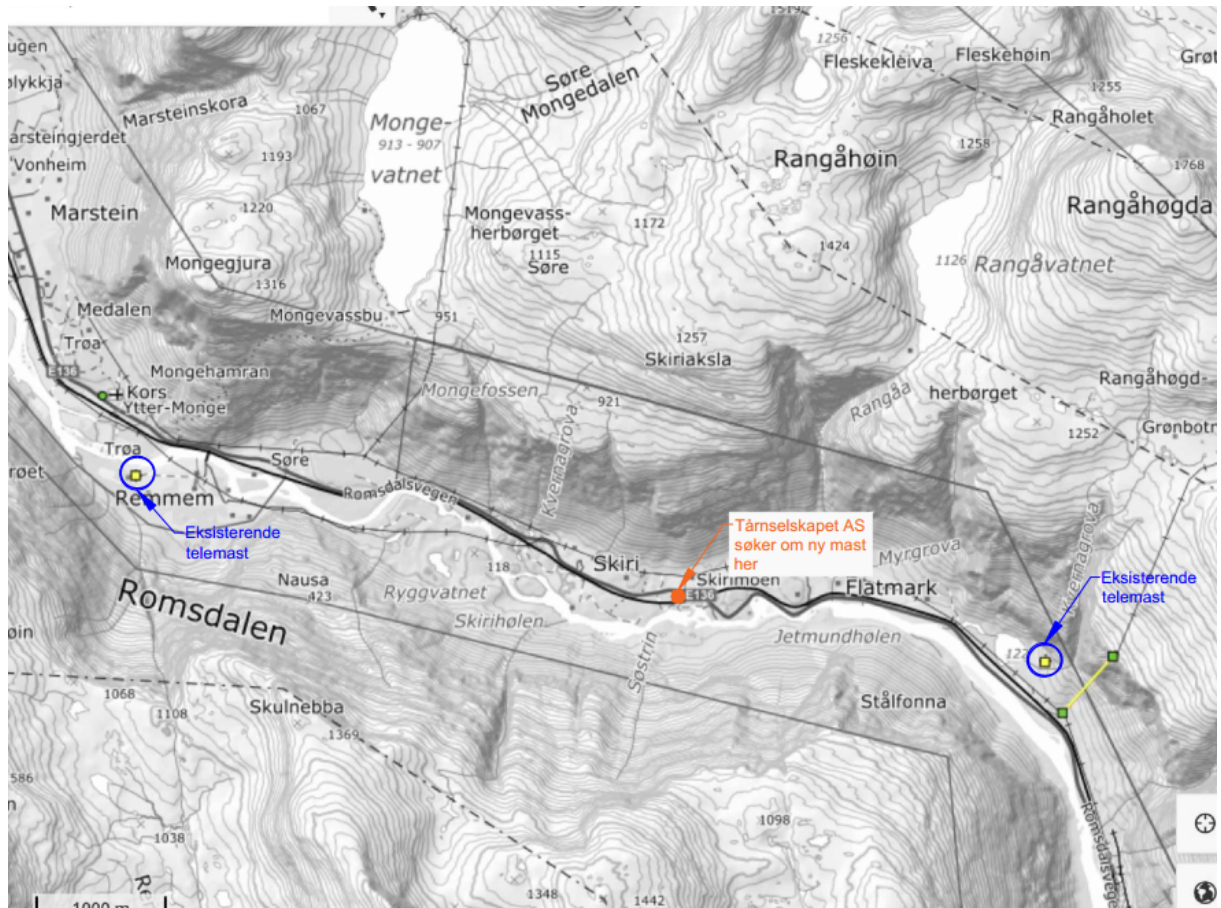
Juli 2024 fekk nasjonalparkforvaltninga inn ein søknad frå Lyse Tele AS om om å sette opp telekommunikasjonsmast med tilhøyrande utstyrshytte i Romsdalen landskapsvernområde vest for Skiri gard. Forvaltar opplyste søkjer om at denne masta kan komme i konflikt med den venta vegutbygginga i Romsdalen så søkjer tok kontakt med Nye Veier og fekk beskjed om at plasseringa var uheldig. 16. desember 2024 kom det ny søknad.

Vi viser til vår byggesøknad om oppføring av telekommunikasjonsmast med tilhørende utstyrshytte. Etter dialog med «Nye Veier» har vi blitt informert om at den opprinnelige plasseringen av masten vil komme i konflikt med deres planer for utvidelse av veien.

For å imøtekomme dette har vi revidert plasseringen av masten. Den nye plasseringen sikrer at tiltaket ikke lenger er i konflikt med veiplanene, samtidig som avstanden på 30 meter til jernbanelinjen mot sør opprettholdes.

Figur 1. viser masta. Ver merksam på at teikninga ikkje syner den fulle høgda til masta.

Figur 2 syner plasseringa i forhold til dei andre mastane i nærleiken.

Søknaden vart behandla i styremøte 20.01.2025 og med fem mot fire stemmer, vart innstillinga til forvaltar om å avslå søknaden vedtatt. Grunngevinga var at masta på 42 m vil forringe landskapsbiletet og vil stri mot verneformålet og påverke verneverdiane nemneverdig. Vilkåra for å kunne gi dispensasjon frå naturmangfoldloven § 48 er ikkje oppfylt og klaga blir ikkje tatt til følgje.

05.02.2025 kom det inn ein klage på vedtaket. Klager meiner at vilkåra for å få dispensasjon frå naturmangfoldloven er oppfylt.

Heimelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret for Reinheimen har delegert forvaltningsmyndigheit for Reinheimen nasjonalpark og tilhøyrande landskapsvernområde og naturreservat i medhald av naturmangfoldlova § 62 og Nasjonalparkstyret sine vedtekter, sist revidert 01.01.2024

Søknaden blir vurdert etter:

- Verneforskrift for Romsdalen landskapsvernområde, 24.11.2006
- Forvaltningsplan for Reinheimen, mars 2010
- Naturmangfoldloven, 19.06.2009
- Forvaltningslova

Klagefrist og klagerett

Lyse Tele AS klaga på vedtak i sak 6/2025, behandla i nasjonalparkstyret 20.01.2025, om avslag på oppføring av telekommunikasjonsmast med tilhøyrande hytte ved Skirimoen i Romsdalen lvo.

I vedtektene til Nasjonalparkstyret for Reinheimen, pkt. 6.2, er om klageadgang, klageinstans og klagehandsaming omtala:

6.2 Forberedende klagesaksbehandling

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal behandle klager på sine vedtak som forberedende klageinstans etter forvaltningslovens bestemmelser. Nasjonalpark-/verneområdestyret skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Dersom nasjonalpark-/verneområdestyret ikke finner grunn til å endre vedtaket som følge av klagen, skal saken oversendes klageinstansen.

Miljødirektoratet er klageinstans for vedtakene som fattes av styret, eller av forvalter og arbeidsutvalg på vegne av nasjonalpark-/verneområdestyret.

Når det klages på vedtak truffet av nasjonalpark-/verneområdestyret, må forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret før saken eventuelt endes over til Miljødirektoratet som klageinstans. Også for vedtak truffet av arbeidsutvalget eller forvalter etter delegert myndighet, skal forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret.

Ved oversendelse av klagen til Miljødirektoratet skal nasjonalpark-/verneområdestyret fremstille saken på en oversiktig måte og tilrettelegge grunnlaget for klageinstansens behandling. Kopi av alle sakens dokumenter skal vedlegges (kronologisk). Dersom forvalters innstilling fraviker nasjonalpark-/verneområdestyrets vedtak, skal dette fremgå av saksfremstillingen og møteprotokollen.

Lyse Tele AS har etter forvaltningslova sine retningslinjer "rettslig klageinteresse" av et vedtak i saka. Klaga er mottat på e-post 05.02.2025, innan klagefristen som er 3 veker, jf. forvaltningslova § 29.

Forvaltningsmyndigheita skal vurdere om klaga frå Lyse Tele AS gir grunnlag for å endre eller oppheve eiga vedtak, jf. Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, M106-2014, pkt. 10.9 (Saksforberedelse i klagesak). Nasjonalparkstyret for Reinheimen som har gjort vedtak i saka, skal "foreta de undersøkelser klagen gir grunnlag for", jf. forvaltningslova § 33 andre ledd. Dette kan til dømes vera at det er nødvendig å undersøke dei opplysningane som kjem fram i klaga, at det er nødvendig med synfaring osv. Nasjonalparkstyret skal vurdere om klaga gir grunnlag for å endre eller oppheve eiga vedtak. Dersom nokon er "motpart" i saka skal vedkommande varslast om klaga og få høve til å uttale seg.

Klage på vedtak i sak 6/2025, frå Lyse Tele AS:

Nasjonalparkstyret for Reinheimen behandla søknaden frå Tele Lyse AS 20.01.2025, og gjorde slik vedtak:

«Med heimel i verneforskrift for Romsdalen LVO og naturmangfaldlova § 48, får Lyse Tele AS avslag på søknad om å sette opp telekommunikasjonsmast med tilhøyrande utstyrshytte i Romsdalen landskapsvernområde.

Ei mast på 42 m ved Skirimoen vil stri mot verneformålet og påverke verneverdiane nemneverdig.»

Saksutgreiing og i sak 6/2025: [Moteinnkalling-20.01.2025.pdf](#)

Vurdering

Noreg har eit regulert marknad der vi har Telenor, Telia og Ice som tilbyr tenester innan mobiltelefoni, breiband og andre kommunikasjonstenester. Desse selskapa konkurrerer om å tilby best mogleg dekning, hastigheit og tenester til kundane. I tillegg til konkurranseaspektet gir fleire aktørar ein auka robustheit med omsyn til tryggleik. For å få god mobildekning i eit område, må ein ha infrastruktur med master og kablar som sikrar sterk og stabil signalstyrke.

Ice, som er ein av tilbyderane ynskjer no å forbetre sin dekning i Romsdalen ved å sette opp telekommunikasjonsmaster. Lyse Tele AS som er ein del Ice, sendte inn ein søknad til nasjonalparkstyret for Reinheimen i 2024 om å sette opp ei mast ved Skirimoen i Romsdalen lvo. I fylgje Åndalsnes Avis søker Ice om fleire master i dalen (Alund, TA. 2025, 22. feb) [Dalen «bygges ned»: – Høres ikke lovende ut - andalsnes-avis.no](https://www.andalsnes-avis.no).

I styremøte 20.01.2025 ga Nasjonalparkstyret for Reinheimen avslag på søknaden om å sette opp telekommunikasjonsmast ved Skirimoen i Romsdalen landskapsvernområde. Innstillinga frå forvaltar vart vedtatt med 5 mot 4 stemmer.

Avslaget begrunnes med at det ikkje er heimel i verneforskrifta til tiltaket og at vilkåra for å nytte dispensasjonsbestemmelsane i naturmangfoldloven § 48 ikkje er oppfylt.

Bevaring av landskapsbildet og landskapsopplevelsen er ein sentral målsetting ved opprettelse av landskapsvernområder og i dette området der Romsdalen på sitt smalaste, vil ei 42 m høg mast ruve godt i landskapsbiletet.

Ei mast på 42 m ved Skirimoen vil difor stri mot verneformålet og påverke verneverdiane nemneverdig.

Avslaget på søknaden er etter nasjonalparkforvaltaren sin vurdering behandla basert på eksisterande kunnskap, gjeldende verneregler i verneforskriftene, retningslinjer i forvaltningsplanen samt miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

05.02.2025 sendte Tårnselskapet som er ein del av Lyse Tele AS inn klage på vedtaket.

Tårnselskapet AS skriv i si klage at dei er sterkt ueinige i vurderinga til Nasjonalparkstyret og meiner at tiltaket oppfyller vilkår i naturmangfoldloven § 48 for å kunne innvilge dispensasjon.

Nasjonalparkforvaltar vil presisere at Naturmangfoldloven § 48 set svært strenge krav til når ein dispensasjon eventuelt kan vurderast. Viss eit omsøkt tiltak "ikkje strir mot verneformålet og ikkje påverkar verneverdiane nemneverdig" eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, kan forvaltningsstyresmakta vurdere dispensasjon.

Det er presisert i Ot.prp. s. 424 at vernevedtaket ikke skal kunne uthules gjennom omfattende dispensasjoner, og at bestemmelsen ikke kan anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Den er ment som en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette og spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet og tar primært sikte på mer bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene. Rettsdata.no

I vurderinga nedanfor går vi kronologisk igjennom hovudpunkta i klaga.

Trygghet og beredskap gjennom bedre dekning

I si klage hevdar Tårnselskapet AS at vilkåret i § 48 andre og tredje alternativ er oppfylt (at dispensasjon kan vurderast om sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig). Tårnselskapet skriv at: «Tiltaket har betydelig samfunnsnytte, særlig med tanke på forbedring av telekommunikasjon og dekning i området. Bedre dekning er en viktig grunnleggende del av samfunnets infrastruktur og en forutsetning for trygghet, beredskap, kommunikasjon og sikkerhet for fastboende og tilreisende.[...] Vi vil

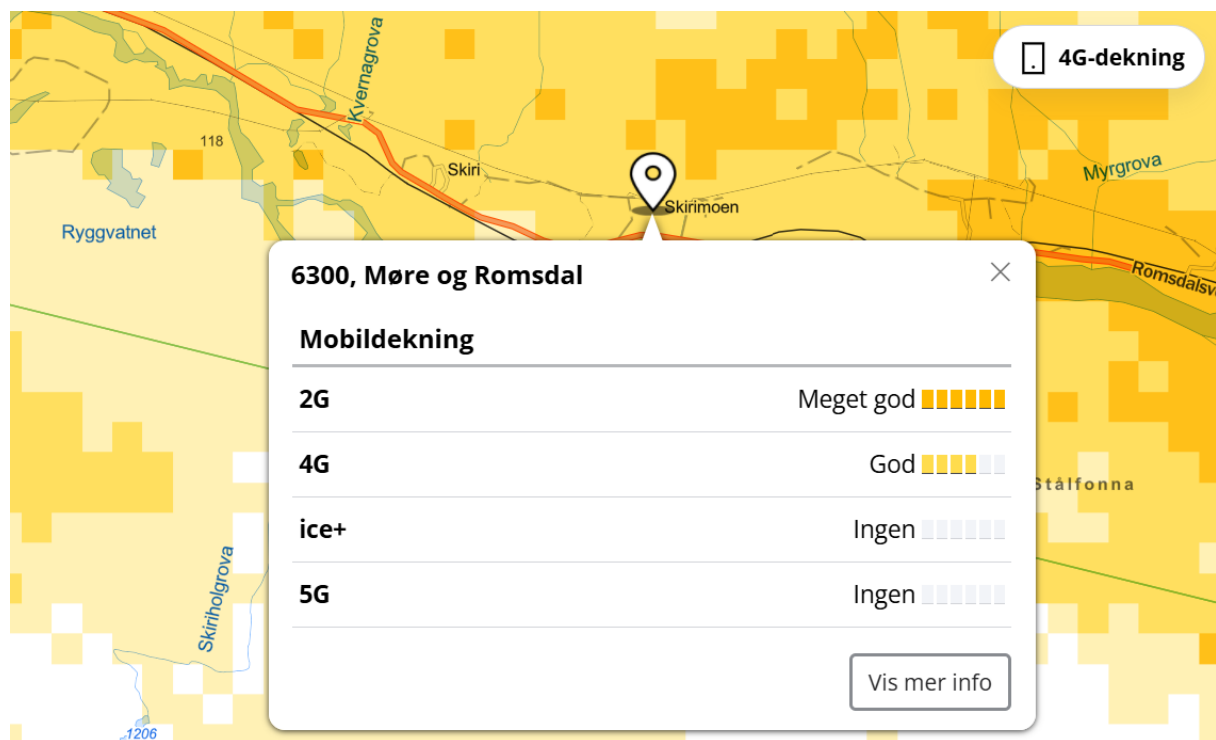
gjerne understreke at naturmangfoldloven § 48 åpner for dispensasjon ved hensyn til vesentlige samfunnsinteresser, slik som trygghet og beredskap. Formålet med tiltaket vårt er nettopp for å styrke disse forholdene og redusere risikoen for alvorlige konsekvenser i nødstituasjoner.

Rettsdata.no utdyper kva som ligg i tydinga av sikkerhetshensyn og vesentlige samfunnsinteresser.

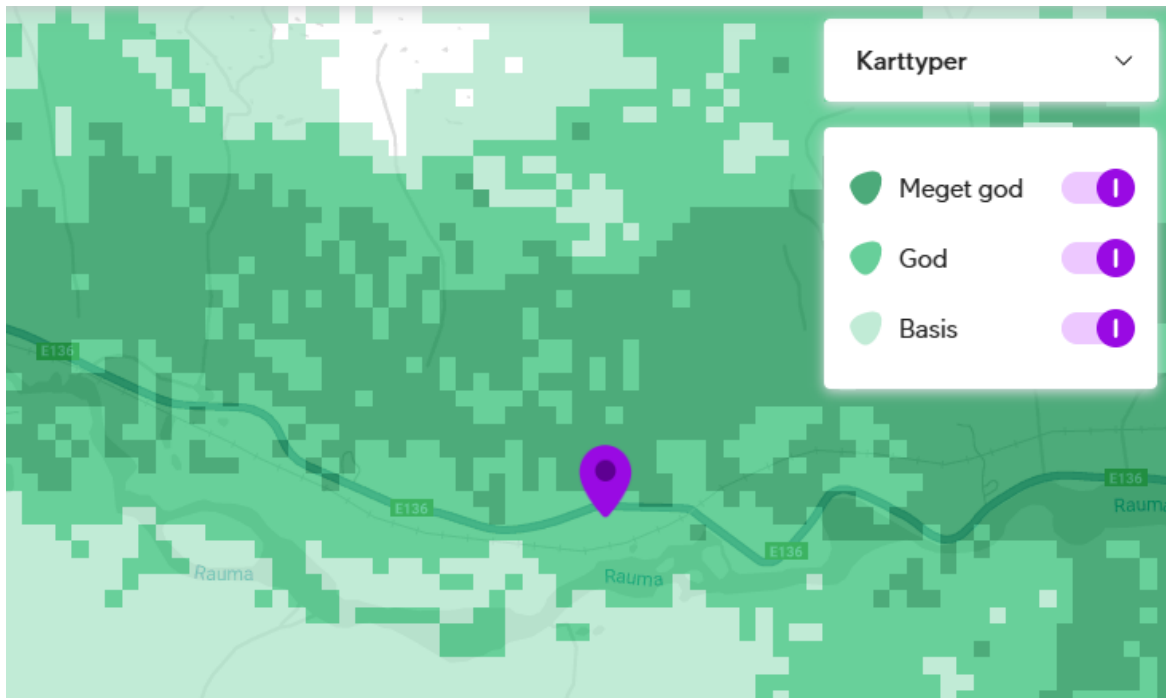
«Sikkerhetshensyn» sikter ifølge Ot.prp. s. 425 bl.a. til «sikkerhet for liv og helse, smittsomme sykdommer fra dyr og sikkerhet mot omfattende og direkte skade på eiendom».

Miljødirektoratets veileder «M106-2014 – Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter» som seier at føresegna ikkje er meint å gi løyve til nye bygningar i tryggingsøyemed. Nye tekniske inngrep vil vere i strid med intensjonen med områdevern, som er å ta vare på verneverdiane.

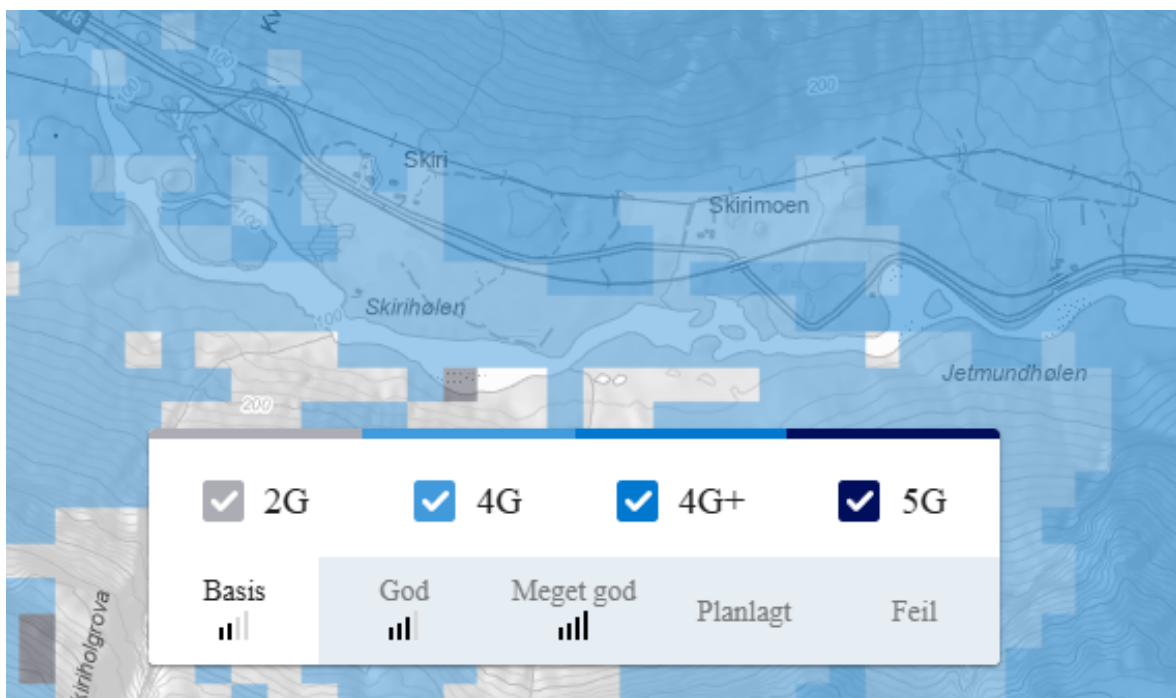
Når ein ser på dekningsgraden på kartet i dette området så viser det at ved Skirimoen er dekningsgraden God på nettet til ice. God definerast slik: *Her finnes det gode muligheter for å ringe og surfe utendørs. Det vil også være mulig å ringe og surfe innendørs. Innendørsdekningen påvirkes i stor grad av hvilke materialer vegger, vinduer og dører er laget av, samt hvor i bygningen du befinner deg.*

Figur 3: Dette kartet syner dekningsgraden hos Ice. Den viser God dekning i området. Link: [Dekningskart - Se vår dekning her - ice](#)

Figur 4: Dette kartet viser dekningsgraden til Telia i området. Der er også dekninga god. [Link Dekningskart | Telia](#)

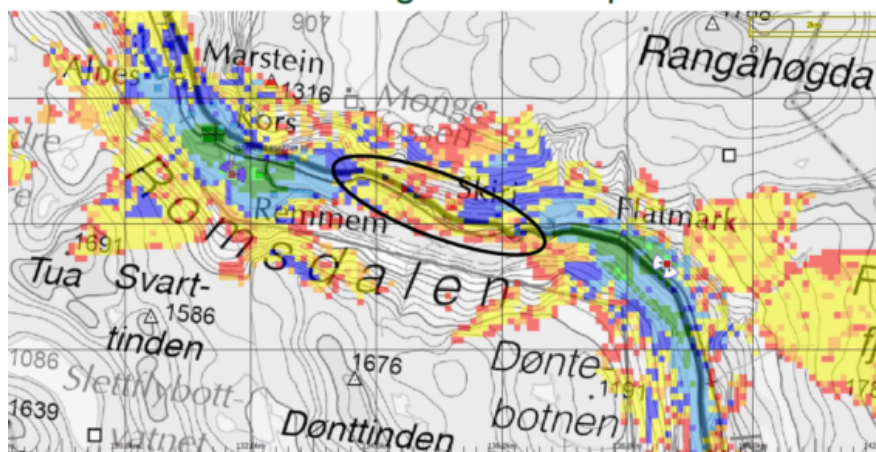
Figur 5: Dette kartet viser dekningsgraden til Telenord i området. Der er dekninga God til Meget god. [Link: Alt du vil vite om dekning](#)

Behov for eigen mast

Tårnselskapet viser til vedlagt dekningskart som dei meiner viser tydeleg at eksisterande master ikkje gir tilstrekkeleg dekning for ICE/Lyse Tele AS.

4G - 1800 Mhz dekning uten mast på Skiri

Plottet viser planlagt dekning fra MOR04046 - Rømmem og MOR07831 - Flatmark TVO.

Grønt og blått er tilfredsstillende dekning, mens gult og rødt er ikke tilfredsstillende og vil føre til brudd i samtaler og dårlig dataoverførslar.

Plottet viser at området rundt Skiri ikke er tilfredsstillende (svart sirkel).

Figur 6: Kart som syner dekningsanalyse som vedlegg til klagen.

Forvaltar har vært i telefonsamtale med ansvarleg søkjar 27.02.2025 og etterspurt kva *tilfredsstillende dekning* tyder. Forvaltar spurte om sikkerhetsaspektet, då det allereie er dekning i området i fylgje Ice sitt dekningskart på nettet. Søkjar svarte at radiooperatøren i Ice kunne svare på dette. Forvaltar sa at dei kunne ettersende meir dokumentasjon om dei ønska det. Forvaltar finn det vanskeleg å sjå ut i frå noverande dokumentasjon, at dekninga i dette området er så dårleg at det går ut over tryggleik og vesentlege samfunnsinteresser.

Manglande veiledning om alternative plasseringar

Søkjar henviser i klagen til forvaltningsloven § 11, at forvaltninga har plikt til å veilede søkjer i slike saker. «*Vi opplever at styret ikke har tatt tilstrekkelig hensyn til våre fremlagte vurderinger og heller ikke gitt tydelig veiledning om alternative plasseringar som kan anses tilfredsstillende[...]Vi mener denne veiledningsplikten ikke er oppfylt, da det mangler både en konstruktiv dialog og konkrete anbefalinger om alternative plasseringar som kan dekke behovet.*»

Forvaltar var i kontakt med søkjer alleiere i juli 2024 for å fortelle søkjer om dei nye vegplanane i Romsdalen. Forvaltar har ikkje kommet med forslag til alternative plasseringar for mast anna en å opplyse om masta på Flatmark, og oppfordra søkjar til å leie plass der for å unngå nye inngrep. Forvaltar har ikkje nok kompetanse på telekommunikasjon til å gje anbefalte plasseringar til dette.

Styrets stemmegiving

Søkjar viser til at det i stemmegivinga var fleire som stemte for at masta kunne settes opp og at dette styrka behovet for ein grundigare gjennomgang av saken. «*Styrets vurdering om at dekningen i området er «god», er ikke tilstrekkelig dokumentert, til tross for dokumentasjonen vi har fremlagt klart viser betydelige dekningshull som er svært bekymringsfullt.*»

Forvaltar var i kontakt med søkjer og etterspurte meir dokumentasjon på dekningshull som blir nemd. Når det i Ice sine egne dekningskart syner dekningsgrad God på 4G, så må forvaltar kunne forholde seg til det i vurderinga. Søkjar avkrefta heller ikkje dette på telefon.

Samfunnsinteresse

Om eit omsøkt tiltak er nødvendg av omsyn til vesentlege samfunnsinteresser, kan forvaltningsstyresmakta gje dispensasjon etter naturmangfaldlova § 48 tredje alternativ.

Hovudvilkåret er at det ligg føre ein vesentleg samfunnsinteresse. I tillegg er det eit vilkår at tiltaket er nødvendig. Med vesentleg samfunnsinteresse meiner ein tungtvegande omsyn av nasjonal tyding, til dømes flyplassar, jernbaner eller større samferdselsprosjekt. Saker som har stor lokal interesse eller regional betyding er ikkje tilstrekkeleg som grunnlag for dispensasjon etter denne føresegna (M106-2014 – Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter 2014).

Det er allereie god dekning på denne strekninga, det er kun spredt bebyggelse og ingen industri eller infrastruktur av nasjonal interesse, sett bort ifrå veg og jernbane. Forvaltar vurderer difor ikkje denne masta som nødvendeg av omsyn til tryggleik og vesentlege nasjonale samfunnsinteresse.

Tilpasningar

Forvaltar har vært i kontakt med Nye veier for å følge opp uttala som står i klaga vedrørande vegutbygginga:

I epost 27.02.2025 spør forvaltar om dette til Nye veier:

«Sitter med en klagebehandling fra Tårnselskapet AS, ang mast ved Skirimoen. I telefon til meg har dere sagt at også den endrede plasseringen til mast vil være uheldig i fht vegplanleggingen. Dette står i klagen»:

Vi har gjennomført tilpasninger av tiltaket for å imøtekomme innspill fra relevante aktører. Plasseringen er revidert etter dialog med «Nye Veier» for å unngå konflikt med planlagt veiutbygging. (frå klagen).

«Stemmer dette?»

På e-post datert 27.02.2025 svarar prosjektleder i Nye veier, Harald Monsen dette:

«Vi kjenner ikke til at det har vært noen dialog mellom oss og Tårnselskapet AS om denne plasseringen. Plasseringen vist nedenfor komme innenfor anleggsområdet for ny vei, og muligens også i direkte konflikt med fremtidig veilinje. Vi anbefaler at denne etableringen ikke godkjennes.»

Likebehandling av infrastrukturtiltak i verneområdet

Søkker viser i klaga til likebehandlingsprinsippet, då Nasjonalparkstyret for Reinheimen gav dispensasjon til Telenor Infra AS om riving og oppføring av ny mast på Flatmark i Romsdalen landskapsvernområde 08.04.24.

Forvaltar meiner at ein ikkje kan samanlikne desse tiltaka då dei blir behandla etter ulik forskrift. Det er heimel i verneforskrifta til å gjennomføre tiltaket som Telenor Infra AS søkte om, då det i verneforskrifta er opna for opprusting av allereie eksisterande teleinnstallasjonar. I fylgje verneforskrift for Romsdalen landskapsvernområde § 3 punkt 1.3 bokstav m), kan forvaltningsstyresmakta gje løyve til: *til omlegging og opprusting av jernbane, riksveg/europaveg, og teleinstallasjoner, samt annen infrastruktur i sone B.*

I fylgje (M106-2014 – Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter 2014) skal naturmangfoldlovens § 48 være en sikkerhetsventil for tiltak som ikkje kunne forutsjåast eller spesielle/særskilte tilfelle som ikkje vart vurdert på vernetidspunktet.

§ 3 punkt 1.3 bokstav m) i verneforskrift for Romsdalen Ivo, tyder og på at det er tatt omsyn til telekommunikasjon i arbeidet med verneforskrifta, og at det likevel ikkje er tatt med heimel om at ein kan søkje om å sette opp nytt anlegg innanfor verneområdet. Dette styrker grunnlaget for å gje avslag.

Konklusjon

Naturmangfoldloven § 48 set svært strenge krav til når ein dispensasjon eventuelt kan vurderast, men opnar for tiltak som "ikkje strir mot verneformålet og ikkje påverkar verneverdiane nemneverdig" eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Verneformålet i Romsdalen lvo er bl.a. å *ta vare på eit særprega og vakkert naturlandskap med det biologiske mangfaldet som pregar landskapet og ta vare på geologiske førekomstar og landskapsformer, der dei bratte fjellsidene mot Romsdalen utgjer eit særprega landskapselement i området.*

Bevaring av landskapsbildet og landskapsopplevelsen er ein viktig del av verneformålet og verneverdiane i Romsdalen lvo. Ei mast på 42 m ved Skirimoen vil difor stri mot verneformålet og påverke verneverdiane nemneverdig, så etter § 48 første alternativ, er ikkje vilkåra oppfylt for å kunne gje dispensasjon.

I klagen hevdast det at vilkåret i § 48 andre og tredje alternativ er oppfylt (at dispensasjon kan vurderast om sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig).

Hvis et omsøkt tiltak er nødvendig av sikkerhetshensyn (andre alternativ) eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig (tredje alternativ) kan forvaltningsmyndigheten gje dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48. Det var i søknaden peika på dårleg dekning for Ice i dette området, men dekningskart frå Ice, Telia og Telenor viser til god dekning i området. Med allereie god dekning på denne strekninga, kun spredt bebyggelse og ingen industri eller infrastruktur av nasjonal interesse (sett bort ifrå veg og jernbane), vil heller ikkje vilkåra i naturmangfoldlovens § 48 andre og tredje alternativ være oppfylt.

Det er ikkje kommet nye opplysningar i klaga som endrar vurderinga i avslaget. Vilåra for å kunne gi dispensasjon frå naturmangfoldloven § 48 er ikkje oppfylt og klaga blir ikkje teke til følgje.

Nasjonalparkstyret for Reinheimen
Rauma kommune

Deres referanse
2024/8244

Deres dato
21.01.2025

Vår referanse
MOR40402 Skiri

Vår dato
05.02.2025

Saksbehandler
Amir Tariq

Direkte telefon
45420678

Klage på vedtak om avslag – søknad om rammetillatelse for oppføring av telekommunikasjonsmast med tilhørende utstyrshytte

Vi viser til vedtak om avslag datert 21.01.2025, hvor Nasjonalparkstyret for Reinheimen avslår vår søknad om dispensasjon til oppføring av telekommunikasjonsmast på 42 meter med tilhørende utstyrshytte i Romsdalen landskapsvernområde.

Vi ønsker med dette å påklage vedtaket og ber om at saken oversendes Miljødirektoratet for behandling ihht. forvaltningsloven § 28.

Unntatt fra offentligheten

Søknaden inneholder ingen dokumenter som er ønskelig å unnta fra offentligheten.

Avslagsgrunnlag

Avslaget bygger på at tiltaket vurderes som ikke nødvendig av hensyn til vesentlige samfunnsinteresser og at det strider mot verneformålet:

«Ei mast på 42 m på Skirimoen vil forringe landskapsbiletet i denne delen av dalen og vil stri mot verneformålet og påvirke verneverdiane nemneverdig. Forvalter vurderer heller ikkje denne masta som nødvendig av omsyn til tryggleig og som ein vesentleg samfunnsinteresse».

Vi er sterkt uenige i denne vurderingen, og mener at tiltaket vårt oppfyller vilkårene for å innvilge dispensasjon fra naturmangfoldloven.

Trygghet og beredskap gjennom bedre dekning

Tiltaket har betydelig samfunnsnytte, særlig med tanke på forbedring av telekommunikasjon og dekning i området. Bedre dekning er en viktig grunnleggende del av samfunnets infrastruktur og en forutsetning for trygghet, beredskap, kommunikasjon og sikkerhet for fastboende og tilreisende.

Som de fremgår av vedlagt dekningsanalyse, viser dagens dekning betydelige hull i området rundt Skiri, noe som kan føre til kommunikasjonsbrudd i nødsituasjoner i området. Tiltaket vil vesentlig forbedre dekningen og redusere risikoen.

Det har vært flere tilfeller hvor nødsamtaler har blitt rammet av brudd når de går via Telenor, og med Nkoms uttalelse om behov for å dele nødnummeret mellom operatørene, er det avgjørende å etablere en egen mast for å sikre stabil og pålitelig beredskap i området. Dette understreker viktigheten av å sikre at flere operatører har egen mast, for å redusere risikoen dersom slike brudd skulle oppstå i fremtiden.

Behov for egen mast

Vedlagte dekningskart viser tydelig at eksisterende master (RENNEM og FLATMARK TVO) ikke gir tilstrekkelig dekning for ICE/Lyse Tele AS. Uten etablering av mast på Skiri vil det fortsatt være omfattende dekningshull i området. ICE/Lyse Tele AS er allerede innplassert i mastene på RENNEM, og har fått bekreftet plass i FLATMARK TVO, men begge plasseringene har for lav antennehøyde til å gi tilfredstillende dekningsoverlapp mellom de to mastene. Derfor er etablering av ny basestrasjon i Skiri nødvendig for å oppfylle kravene til dekning og kapasitet. Alternative løsninger er vurdert uten tilfredstillende resultat:

- Master ved REMMEM og FLATMARK TVO har for lav antennehøyde og oppfyller ikke krav til dekningskapasitet.
- Forslag om deling av eksisterende infrastruktur er undersøkt, men begrensninger knyttet til høydeplassering og teknisk kapasitet utelukker dette som en løsning. Telenor og Telia er allerede etablert i de eksisterende mastene. Det betyr at vi vil få en veldig lav plassering som vil resultere i betydelige dekningsstap, noe som vi har negativ påvirkning på brukeropplevelsen og den generelle funksjonaliteten til mobilnettet i området. Se vedlagt dekningsanalyse.

Manglende veiledning om alternative plasseringer

Vedtaket nevner muligheten for å benytte eksisterende infrastruktur, spesifikt mastene på RENNEM og FLATMARK TVO, uten å tydeliggjøre hvilke tekniske krav og begrensninger som er vurdert. Selv om vi vil benytte oss av disse mastene, er de ikke tilfredsstillende for vårt behov når vi som tredje operatør blir plassert lavere enn de to andre operatørene, noe som medfører betydelige deknings- og kapasitetsutfordringer. Vi opplever at styret ikke har tatt tilstrekkelig hensyn til våre fremlagte vurderinger og heller ikke gitt tydelig veiledning om alternative plasseringer som kan anses tilfredsstillende.

Iht. forvaltningsloven § 11 har forvaltningen plikt til å veilede søkere i slike saker. Vi mener denne veiledningsplikten ikke er oppfylt, da det mangler både en konstruktiv dialog og konkrete anbefalinger om alternative plasseringer som kan dekke behovet.

Styrets stemmegivning

At styret ikke var enstemmig (5 mot 4 stemmer) tyder på at det er uenighet om tiltakets nødvendighet. Dette styrker behovet for en grundigere gjennomgang av saken og tydeliggjøring av hvilke hensyn som er lagt til grunn for avslaget. Vi mener argumentene som fremkommer i avslaget er for svake og gir ikke grunnlag for å hevde at tiltaket forringer verneverdiene. Styrets vurdering om at dekningshull i området er «god», er ikke tilstrekkelig dokumentert, til tross for dokumentasjonen vi har fremlagt klart viser betydelige dekningshull som er svært bekymringsfullt. Telenor har god nok dekning i området, men både ICE og Telia sliter med brudd i samtaler her. Dette er ikke tilstrekkelig da vi skal ha tre operatører i Norge, og kundemassen er naturligvis spredd på alle tre operatører. Etter vår vurdering er det tydelig at tiltakets samfunnsnytte veier betydelig tyngre enn de hensynene som er lagt vekt på i avslaget.

Samfunnsinteresse

Vedtaket gir inntrykk av at verneformålet automatisk skal veie tyngre enn samfunnsinteressene. Vi vil gjerne understreke at naturmangfoldloven § 48 åpner for dispensasjon ved hensyn til vesentlige samfunnsinteresser, slik som trygghet og beredskap. Formålet med tiltaket vårt er nettopp for å styrke disse forholdene og redusere risikoen for alvorlige konsekvenser i nødstituasjoner. Eksempler på lignende saker, hvor balansen mellom vern og samfunnsbehov, har resultert i innvilget dispensasjon. Vi ber om at dette tas i betraktning og bør vurderes.

Vårt tiltak er planlagt og utformet med respekt for det omkringliggende naturlandskapet. Tiltaket krever minimalt areal på bakkenivå og vil ikke medføre nevneverdige inngrep eller forstyrrelser i terrenget.

Vi erkjenner viktigheten av å verne Nasjonalparken, men det må balanseres mot beboers og tilreisendes/nødetatenes behov for tilstrekkelig dekning for nødkommunikasjon.

Tilpasninger

Vi har gjennomført tilpasninger av tiltaket for å imøtekomme innspill fra relevante aktører. Plasseringen er revidert etter dialog med «Nye Veier» for å unngå konflikt med planlagt veiutbygging. I tillegg er tiltaket uformet for å kunne deles av flere operatører, noe som reduserer behovet for fremtidige inngrep i området.

Likebehandling av infrastrukturtiltak i verneområdet

Vi vil gjerne understreke at Nasjonalstyret for Reinheimen nylig har innvilget dispensasjon for Telenor Infra AS for riving og oppføring av ny mast på Flatmark i Romsdalen landskapsvernområde. Vedtaket viser at tiltaket innebærer en ny mast som er 1,5 meter høyere, og som har en kraftigere konstruksjon og en annen utforming enn den eksisterende masten som står der per i dag. Likevel har forvaltningen vurdert dette som en oppgradering enn å vurdere det som et nytt tiltak. Vi mener at dersom eksisterende konstruksjon rives og erstattes med en ny som ikke er identisk med den opprinnelige, må tiltaket vurderes som en ny etablering og ikke som en oppgradering, spesielt når den avviker fra gjeldende plan og vernebestemmelser. Dette medfører et spørsmål om likebehandling, ettersom vår søknad om en ny mast er avslått med begrunnelse i at tiltaket forringer landskapet og ikke anses som en vesentlig samfunnsinteresse.

Telenors tiltak er ikke en 1:1 erstatning, men en ny mast, med økt høyde og en kraftigere konstruksjon som gir økt visuell påvirkning. Denne forvaltningen har konkludert med at en slik mast kan innpasses i verneområdet uten at det skaper uheldig presedens, bør også vår søknad vurderes etter samme prinsipper.

Videre viser vedtaket at området allerede er preget av tekniske inngrep, inkludert jernbane, vei og kraftlinjer, noe som ble brukt som argument for å tillate Telenors tiltak. Den samme vurderingen bør gjelde for vår mast, da området allerede har telekommunikasjonsinfrastruktur.

Vi viser til at forvaltningen i sitt vedtak la vekt på at Telenors tiltak er en del av nødvendig oppgradering av telekommunikasjonsinfrastruktur. Samtidig er vårt tiltak basert på dokumenterte dekningshull som gir alvorlige konsekvenser for nødkommunikasjon og beredskap i området. Tiltaket vårt anses som like nødvendig som tiltaket til Telenor, spesielt når det er påvist at dagens dekning er utilstrekkelig.

I tillegg åpner verneforskriften for Romsdalen landskapsvernområde § 3, pkt. 1.3 bokstav m) for at det kan gis dispensasjon til teleinstallasjoner i sone B. Det var på dette grunnlaget at Telenors tiltak ble godkjent. Vårt tiltak er en del av samme infrastrukturbehov og bør derfor behandles likt.

Vi ber derfor om at vår sak behandles i lys av tidligere innvilgede dispensasjoner, slik at likebehandling sikres.

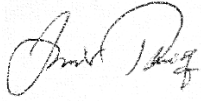
Avslutningsvis/oppsummering

Vi ønsker å understreke at tiltaket er av stor samfunnsmessig betydning og er nøye planlagt for å minimere påvirkningen på landskapet og verneverdier. Vi ber om at klagen tas til følge, og at Miljødirektoratet vurderer tiltaket på nytt på bakgrunn av de grundige argumentene som er presentert i denne klagen. Vedlagt følger dekningsanalyse for området før og etter etablering av mast, som dokumenterer behovet for tiltaket.

Vi er tilgjengelig for ytterligere dialog og til å diskutere løsninger og alternative plasseringer som oppfyller både kravene til dekning og hensynet til verneverdier.

Tårnselskapet

Vennlig hilsen

Amir Tariq

Ansvarlig søker
Tårnselskapet AS

Telefon 45 42 06 78
amir.tariq@lyse.no

**VIDAR SKIRI
ROMSDALSVEGEN 7916
6300 ÅNDALSNES**

01.03.2025

**NASJONALPARKSTYRET FOR REINHEIMEN
V/NASJONALPARKFORVALTER**

**ANGÅR AVSLAG PÅ SØKNAD FRA LYSE TELE AS OM OPPFØRING AV 42 M
HØG TELEKOMMUNIKASJOSMAST PÅ GNR. 70 BNR. 2.**

Jeg eier og bebor Skirimoen, gnr. 70 bnr. 4. Plasseringen av den omsøkte kommunikasjonsmasten er svært nær og midt i øyesynet fra min bolig og gårdsplass. Ved opprettelsen av Romsdalen LVO ble all min eiendom (70/4 og 6) innlemmet.

Jeg støttet opprettelsen av landskapsvernområdet fullt ut. I diskusjonene før opprettelsen ble det fremholdt at når storsamfunnet påla eiendommene sterke restriksjoner, skulle storsamfunnet også være restriktiv i å tillate andre siner inngrep.

Eksisterende mast ved Søre Flatmark har fått tillatelse til opprusting. Om det likevel skulle være slik at det av tekniske sikkerhetshensyn, bør være ulike kommunikasjonssystemer, må disse kunne samlokaliseres. Eventuelle kommersielle konkurransehensyn er ikke et relevant argument for bygging av flere slike master i vernet område. En eventuell dispensasjon til etablering av flere, vil lett svekke vernets omdømme og skape presedens for nye inngrep.

Jeg støtter nasjonalparkstyrets vedtak om avslag på søknaden fra Lyse Tele AS og ber om at det fastholdes. Jeg vil sterkt oppfordre de styremedlemmene som støttet søknaden, om å endre syn og avstemming. En 43 m høg mast, kanskje med blinkende lys på toppen, er et unødvendig og uønsket fremmedelement i Romsdalen landskapsvernområde.

Med vennlig hilsen

Vidar Skiri